

Załącznik nr 1
do uchwały nr 1061/26
Zarządu Województwa
Zachodniopomorskiego
z dnia 17 czerwca 2026 r.

**OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ
ZA ROK 2025
DLA WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO**

Szczecin, czerwiec 2026

Spis treści

WPROWADZENIE.....	3
1. DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ	4
2. DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA.....	13
2.1 GMINA – ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	21
2.2 POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR	26
3. KADRA JEDNOSTEK POMOCY SPOŁECZNEJ	41
4. WNIOSKI I REKOMENDACJE.....	46
ANEKS	51

WPROWADZENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2025 r., poz. 1214 z późn. zm.), do zadań samorządu województwa należy opracowanie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej, na podstawie cząstkowych ocen sporządzanych przez samorządy gmin i powiatów z terenu województwa, w oparciu o analizy lokalne oraz przekazanie jej Sejmikowi Województwa. Ocena, wraz z rekomendacjami, powinna stanowić podstawę do planowania budżetu na rok następny.

Do opracowania Oceny Zasobów Pomocy Społecznej zostało wykorzystane narzędzie elektroniczne w formie modułu w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS), należące do grupy systemów informatycznych Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Narzędzie pozwala obserwować dynamikę zmian w systemie pomocy społecznej i jej otoczeniu – zarówno w obrazie klientów pomocy, wewnętrznych struktur instytucji pomocy, jak i ze strony finansowej zadania – na każdym szczeblu administracji samorządowej.

Na 113 gmin i 21 powiatów, otrzymano 100% sprawozdań, co umożliwia przeprowadzenie kompleksowej analizy sytuacji pomocy społecznej w regionie.

Dodatkowo - ocena została przeprowadzona w oparciu o dane z GUS oraz z instytucji rynku pracy województwa zachodniopomorskiego.

Ocena jest próbą ujęcia dostępnych zasobów pomocy społecznej w sposób systemowy, porównywalny dla wszystkich samorządów w kraju i może stanowić podstawę do planowania działań w regionalnej i krajowej polityce społecznej.

1. DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ.

Województwo zachodniopomorskie, w obecnych granicach, istnieje niezmiennie od 1 stycznia 1999 roku. Jest to piąte pod względem powierzchni województwo w kraju (powierzchnia 22,9 tys. km²) i jedenaste pod względem liczby mieszkańców. W czerwcu 2025 roku ludność Polski wynosiła 37 402 tys. mieszkańców, w stosunku do 37 489 tys. mieszkańców w roku 2024 i 37 636 tys. mieszkańców w 2023 r. **Liczba mieszkańców województwa zachodniopomorskiego wyniosła** (stan na dzień 31.12.2025) **1 612 680 osób** (w roku 2024 było to 1 626 876 mieszkańców). Jest to kolejny rok, w którym region systematycznie traci mieszkańców, co jest tendencją ogólnokrajową.

W 2025 r. województwo było podzielone administracyjnie na 113 gmin i 21 powiatów, w tym 3 powiaty grodzkie (miasta na prawach powiatu) i 18 powiatów ziemskich.

Struktura ludności

Obserwowane od lat zmiany w strukturze wiekowej ludności oraz wszelkie opracowywane prognozy wskazują na postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Na koniec 2025 r. struktura wieku ludności w województwie wyglądała następująco:

- osoby w wieku przedprodukcyjnym – **13,06%** ogółu ludności (2024 r – 16,8 %, 2023 - 17%, w 2022 r. – 18%, w 2021 r. – 17%),
- osoby w wieku produkcyjnym – **61,23%** ogółu ludności (2024 r. – 57,9%, 2023 – 59%, w 2022 r. – 58%, w 2021 r. – 59%),
- osoby w wieku poprodukcyjnym – **25,71%** ogółu ludności (w 2024 r. - 25,3 % zbliżone wartości w 2023, 2022 i 2021 r.)

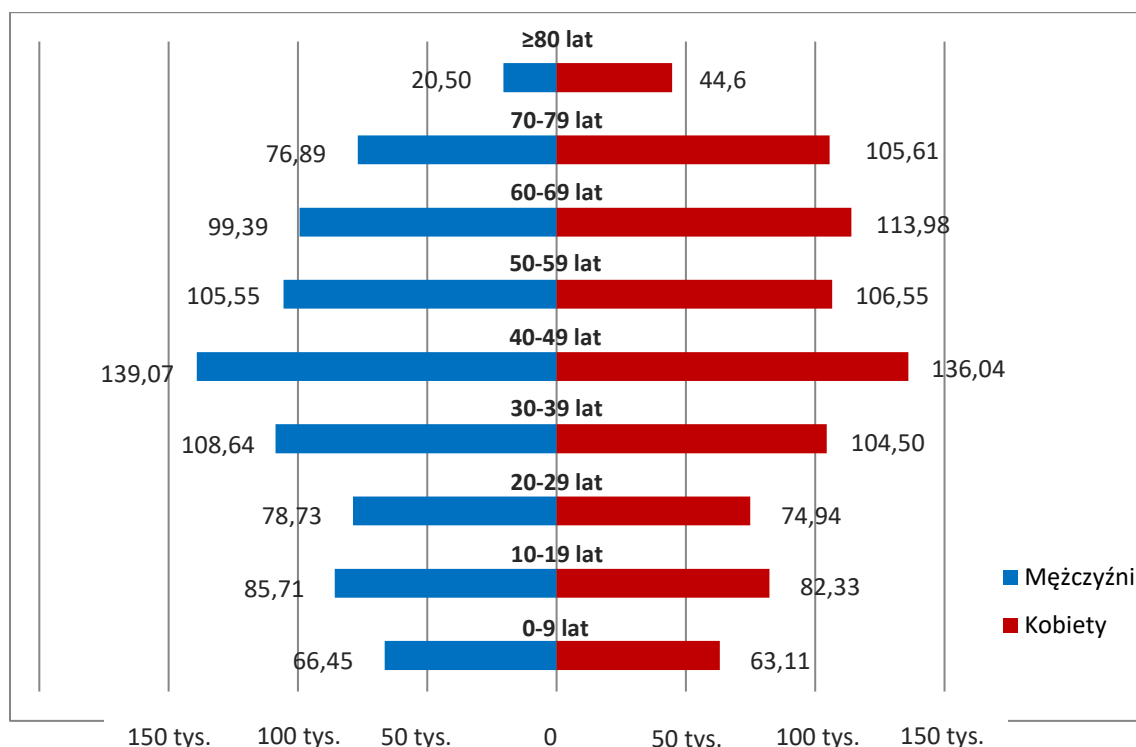
W 2025 r. ponownie **wzrosła wartość wskaźnika obciążenia demograficznego**, mierzonego liczbą osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym osiągając wartość 72,8. W roku poprzednim wartość ta **wyniosła 72,7** (72,1 w 2023, 71 w 2022 r.). Średni wskaźnik dla Polski wyniósł 72 (71 w 2023 oraz 70 w 2022 r.). Widać zatem, że zarówno w województwie zachodniopomorskim jak i w kraju wskaźnik z każdym kolejnym rokiem wzrasta, co potwierdza prognozy dynamicznie starzejącego się społeczeństwa.

Struktura ludności według płci w województwie zachodniopomorskim od kilku lat kształtuje się w bardzo podobny sposób. W ogólnej liczbie mieszkańców regionu w 2025 roku nadal nieznacznie przeważają kobiety, które stanowią ok. 51,5% ludności. Jest to również cecha charakterystyczna dla całej Polski. **Wskaźnik feminizacji od kilku lat nie wykazuje większych zmian** i oscyluje na poziomie – **106 kobiet na 100 mężczyzn**.

W latach 2002-2024 **liczba mieszkańców zmalała o 4,3%**. **Średni wiek mieszkańców wynosi 45,1 lat (rok wcześniej 43,7 lat) i jest wyższy do średniego wieku mieszkańców Polski (43,8 lat)**. Prognozowana liczba mieszkańców zachodniopomorskiego w 2050 roku wynosi 1 453 315, z czego 744 264 to kobiety, a 709 051 mężczyźni. Warto jednak zwrócić uwagę na to, że w poszczególnych grupach wiekowych struktura ludności ze względu na płeć wyraźnie się różni.

Przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn jest charakterystyczna dla osób w wieku poprodukcyjnym, natomiast w wieku przedprodukcyjnym oraz produkcyjnym, tendencja ta jest odwrotna.

Wykres nr 1. Struktura ludności województwa zachodniopomorskiego według płci i wieku w 2025 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS 2025

Rynek pracy

Na koniec 2025 roku ponownie wzrosła liczba osób bezrobotnych w porównaniu do lat wcześniejszych. Zgodnie z informacją przekazaną w opracowaniu „Bezrobocie rejestrowane w województwie zachodniopomorskim w 2025 roku” w Powiatowych Urzędach Pracy województwa zachodniopomorskiego **zarejestrowano łącznie 44 968 osób bezrobotnych** (do liczby 39 675 osób w roku ubiegłym). Jest to **znaczący wzrost stopy bezrobocia do poziomu 7,7%** w stosunku do stopy 6,8% w roku 2024 i 6,7% w roku 2023. W regionie Pomorza Zachodniego, w roku 2025 nie było żadnego powiatu, w którym nie wzrosła stopa bezrobocia. **Najwyższy wzrost odnotowano w powiecie sławieńskim** (o 1,9 pp.), a **najniższy w powiecie łobeskim** (o 0,4 pp.). Zjawisko to pogłębia niekorzystne i niepokojące trendy rosnącego bezrobocia w regionie, które po raz pierwszy od wielu lat dało o sobie znać w roku ubiegłym. Jest to również zjawisko, które z różnym nasileniem, zauważalne jest w całej Polsce.

Udział bezrobotnych w wybranych kategoriach na koniec 2025 r:

- bez prawa do zasiłku – 86,6% (85% w 2024 roku i 85,1% w roku 2023),
- do 25. roku życia – 12,2% (10,9% w roku 2024 i 11,2% w roku 2023),
- długotrwale bezrobotni – 48,2% (48,9% w roku 2024 i 49% w roku 2023),
- powyżej 50. roku życia – 28,6% (29% w roku 2024 i 28,9% w roku 2023),
- bez kwalifikacji zawodowych – 35,8% (35,6% w roku 2024 i 35,9% w roku 2023),
- osoby z niepełnosprawnością – 4,5% (4,7% w roku 2024 i 5,9% w roku 2023).

Analizując aktywność ekonomiczną osób z niepełnosprawnościami w poszczególnych latach warto przyrzeć się danym wskazanym w tabeli poniżej - rozkład zmiennych na przestrzeni lat (za opracowaniem „Województwo zachodniopomorskie w liczbach” GUS 2025).

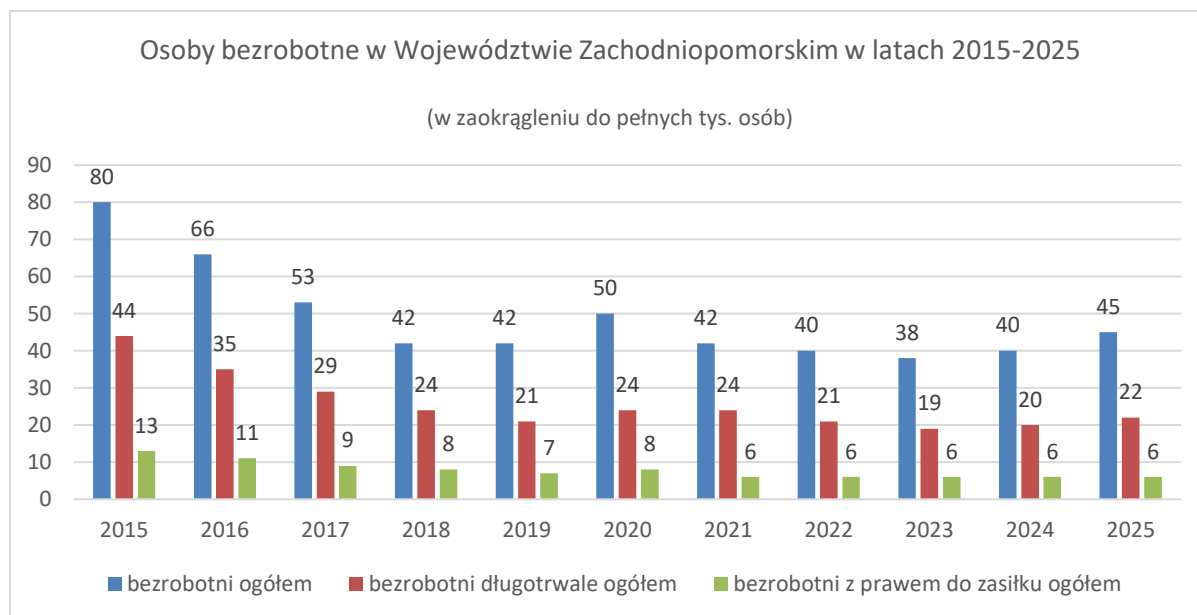
Tabela nr 1. Aktywność ekonomiczna osób z niepełnosprawnościami w wieku 15-89 lat.

Wyszczególnienie	2015	2020	2023	2024	2025
Ogółem [w tys.]	135	137	107	109	110
Aktywni zawodowo [w tys.]	15	22	18	14	18
Bierni zawodowo [w tys.]	120	115	89	95	92

Źródło: „Województwo zachodniopomorskie w liczbach”, GUS 2025

Porównując poszczególne dane za lata 2022, 2023, 2024 oraz rok 2025 można stwierdzić, że rynek pracy od dwóch lat mierzy się z ponownym wzrostem wskaźników związanych z bezrobociem. Zmiany w strukturze wieku, jak również niekorzystne czynniki demograficzne i gospodarcze oraz rozwój technologii (w tym AI) zaczynają przekładać się coraz bardziej zauważalnie na zmniejszającą się ilość miejsc pracy, a duże przedsiębiorstwa sygnalizują kolejne, liczne zwolnienia grupowe. Koniecznym jest uwzględnienie tych sygnałów w działaniach, których zadaniem będzie wstrzymanie negatywnych procesów na rynku zatrudnienia w regionie, ponieważ w innym razie przełożą się one na negatywne zmiany w innych sferach polityki społecznej.

Wykres nr 2. Osoby bezrobotne w województwie zachodniopomorskim w latach 2015-2025

Źródło: WUP Szczecin, opracowanie własne w zaokrągleniu do pełnych tys. osób.

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej (obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem) od kilku ostatnich lat **utrzymuje się na zbliżonym poziomie z zauważalną roczną tendencją spadkową**. W 2021 roku wynosił 46%, w 2022 r. – 44%, w 2023 r. – 43%, w 2024 r. – 41%. W roku sporządzania oceny (2025 r.) utrzymał poziom z roku poprzedniego i wynosi 41%.

Wybrane elementy infrastruktury społecznej

W roku 2025 r. nadal widoczna jest **nieznaczna tendencja spadkowa dotycząca zasobów mieszkań komunalnych należących do gmin** – łącznie było ich 39 032 (w 2024: 39 616, w 2023: 40 156, w 2022: 41 504). Zmianie uległa także **liczba wniosków o mieszkanie z zasobów gminy** z 6 264 w 2022 r. 6 076 w roku 2023 , przez 5 614 w roku 2024 do **5 735 wniosków w roku oceny**. Można zatem uznać, że sytuacja związana z mieszkaniami komunalnymi jest taka sama od kilku lat.

Liczba mieszkań socjalnych spadła z 6 672 w 2022 r. przez 6 461 w roku 2023, do 6 054 w roku 2024 i 5 821 w roku oceny. Jednocześnie jednak **zmniejszeniu uległa również liczba osób oczekujących na mieszkanie socjalne** - w 2025 wykazano 4 000 osób, natomiast w 2024 r. było to 4 076 osób, w roku - 4 288, a w 2022 r. - 4 591 osób. Dostrzec można zatem tendencję spadkową w obu wskaźnikach.

Zauważalną zmianę odnotowano także w **liczbie wyroków eksmisyjnych**, utożsamianej z liczbą dłużników wskazanych przez sąd, bez prawa do lokalu socjalnego lub zamiennego. W 2022 r., podobnie jak w roku 2021, wyniosła ona 1,3 tys., w roku 2023 już 2 tys., w roku 2024 spadła dość znacząco do poziomu 1,1 tys. i utrzymała tę wartość w roku oceny.

Liczba żłobków w roku oceny w województwie zachodniopomorskim wynosiła 218 placówek (średnia dla kraju wynosi 318,81). Zatrudnionych w nich było 1 266 osób na stanowisku opiekuna (średnia krajowa 1 812,31), a **korzystało z nich 7 577 dzieci** (średnia dla Polski to 10 197,44 dziecka). W 2025 roku **w województwie zachodniopomorskim brakowało 1 029 miejsc dla dzieci w żłobkach** (średnia dla kraju 917,25).

Liczba publicznych i niepublicznych placówek wychowania przedszkolnego na terenie województwa systematycznie wzrasta. W latach 2023-2024 r. funkcjonowały 862 tego typu jednostki, dla porównania w latach 2022-2023: 848, 2020-2021: 850, w 2015–2016: 796 (za „Województwo zachodniopomorskie w liczbach – 2025” GUS). **W roku 2024 w zachodniopomorskim działało 468 przedszkoli, w których do 2 225 oddziałów uczęszczało 42 918 dzieci** (20 876 dziewczynek oraz 22 042 chłopców). Dla porównania w roku 2023 w zachodniopomorskim funkcjonowało 469 przedszkoli, w których do 2 249 oddziałów uczęszczało 44 416 dzieci (21 646 dziewczynek oraz 22 770 chłopców). Liczba publicznych i niepublicznych przedszkoli, wraz z liczbą oddziałów przedszkolnych przy szkole podstawowej, punktów przedszkolnych i zespołów wychowania przedszkolnego, zlokalizowanych na terenie województwa utrzymuje się mniej więcej na stałym poziomie od zeszłego roku.

Istotnym dla rozwoju regionu jest również wskaźnik obrazujący **udział dzieci w wieku 3-5 lat korzystających z wychowania przedszkolnego**. Średnia dla województwa w roku oceny wynosi **93,2** i jest nieznacznie niższa od poziomu krajowego (95,4). Widać tutaj wyraźną tendencję wyrównującą różnice między regionem i krajem od kilku lat. Systematycznie maleje odchylenie wskaźnika regionu od wskaźnika krajowego.

Dokładnie ten progres pokazuje tabela na następnej stronie (Tabela nr 2).

Tabela nr 2. Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w Polsce i województwie zachodniopomorskim

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Polska	88,5%	85,2%	88,3%	92,7%	94,2%	95,4%	b/d
Zachodniopomorskie	85,9%	82,4%	85,6%	90%	91,7%	93,2%	b/d
Różnica region do Polski (w pp.)	-2,6 %	-2,8%	-2,7%	-2,7%	-2,5%	-2,2%	b/d

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS z BDL.

W porównaniu do innych województw – zachodniopomorskie pod względem odsetku dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym znajduje się na 13. miejscu. Odpowiedzialne są za to takie czynniki, jak np. rozproszona infrastruktura czy problemy z kadrami - zawód nauczyciela przedszkolnego znajdował się na liście zawodów deficytowych województwa zachodniopomorskiego w 2025 roku.

Tabela nr 3. Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w Polsce i poszczególnych województwach.

Województwa	Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym
mazowieckie	98,2
opolskie	98,0
śląskie	97,4
wielkopolskie	96,6
dolnośląskie	96,4
łódzkie	96,1
lubuskie	95,5
Polska	95,4
małopolskie	95,4
podlaskie	94,6
podkarpackie	94,0
świętokrzyskie	93,4
lubelskie	93,3
zachodniopomorskie	93,2
pomorskie	92,1
kujawsko-pomorskie	90,3
warmińsko-mazurskie	90,3

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS z BDL.

Sytuacja w poszczególnych powiatach jest zróżnicowana - w większości z nich odnotowuje się wskaźniki znacznie poniżej średniej krajowej (podkreślone w tabeli) i wojewódzkiej (zaznaczone na niebiesko w tabeli) – dokładną sytuację w roku 2024 wskazuje poniższa tabela. Rok 2025 nie został jeszcze zasilony danymi. Tylko miasta na prawach powiatu: Szczecin, Koszalin i Świnoujście oraz powiaty kołobrzeski i goleniowski przekraczają zarówno średnią krajową jak i wojewódzką.

Tabela nr 4. Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym z podziałem na powiaty województwa zachodniopomorskiego.

Powiaty	Analizowane lata										
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
ZACHODNIOPOMORSKIE	79,9	76,7	81,0	84,2	85,9	82,4	85,6	90,0	91,7	93,2	b/d
powiat białogardzki	73,5	65,4	72,5	79,3	78,3	73,5	77,3	80,5	81,3	<u>86,2</u>	b/d
powiat choszczeński	70,9	64,8	67,5	72,3	76,9	71,4	77,0	83,3	82,2	<u>84,3</u>	b/d
powiat drawski	71,8	68,1	74,7	77,1	78,5	75,2	80,8	84,8	86,9	<u>89,3</u>	b/d
powiat goleniowski	77,8	76,6	80,8	82,4	84,5	79,3	83,4	88,6	94,1	94,2	b/d
powiat gryficki	67,8	59,7	66,3	72,1	73,3	67,6	72,0	78,0	78,8	<u>82,2</u>	b/d
powiat gryfiński	74,4	65,8	72,0	72,6	75,2	71,9	76,3	78,8	80,5	<u>86,8</u>	b/d
powiat kamieński	74,0	71,0	74,1	76,9	77,5	72,5	77,8	82,7	83,1	<u>83,5</u>	b/d
powiat kołobrzesci	85,0	84,4	86,5	89,2	85,1	85,1	88,6	96,4	99,5	100,8	b/d
powiat koszaliński	71,5	66,7	65,2	66,9	68,3	61,5	64,2	66,4	69,1	<u>73,5</u>	b/d
powiat myśliborski	75,8	74,2	78,9	78,2	78,6	75,1	81,4	84,1	84,4	<u>89,3</u>	b/d
powiat policki	82,3	79,6	82,6	87,3	87,7	81,1	86,5	86,9	89,8	<u>92,6</u>	b/d
powiat pyrzycki	70,5	66,1	70,7	75,9	74,9	75,8	74,7	77,7	81,1	<u>84,5</u>	b/d
powiat sławieński	73,1	69,5	74,9	78,6	81,4	79,6	81,6	86,3	88,1	<u>89,5</u>	b/d
powiat stargardzki	70,4	68,5	74,3	78,0	79,9	75,2	77,0	79,1	82,3	<u>86,3</u>	b/d
powiat szczecinecki	66,8	62,0	67,5	72,6	75,7	72,9	78,3	82,4	84,9	<u>90,1</u>	b/d
powiat świdwiński	71,5	67,2	72,4	73,3	77,8	74,4	77,1	79,5	81,4	<u>85,6</u>	b/d
powiat wałecki	73,3	72,5	76,4	77,7	78,8	75,3	78,4	84,5	86,3	<u>89,6</u>	b/d
powiat tobeski	67,2	61,6	61,7	66,7	71,1	72,6	75,6	77,2	76,2	<u>80,2</u>	b/d
powiat m. Koszalin	96,7	93,4	98,9	105,2	108,5	105,6	110,6	118,0	118,8	112,7	b/d
powiat m. Szczecin	94,0	93,1	96,0	98,2	99,1	97,6	99,0	104,3	104,7	102,3	b/d
powiat m. Świnoujście	91,9	92,1	99,0	105,7	103,8	97,4	97,6	106,0	106,5	106,1	b/d

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Objaśnienie tabeli: *na niebiesko z podkreśleniem zaznaczono te powiaty w województwie zachodniopomorskim, w których odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym jest niższy od wartości krajowej.*

Placówki wsparcia dziennego

Bardzo ważnym elementem infrastruktury wspierającej rodzinę, w tym przede wszystkim dzieci i młodzież, są placówki wsparcia dziennego. Pobyt dziecka w takiej placówce jest bezpłatny oraz dobrowolny. Wyjątek stanowi sytuacja, kiedy sąd, w trybie postanowienia, kieruje dziecko do placówki.

Placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie opiekuńczej, w tym w formie: kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, zapewniają dziecku opiekę, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. W roku oceny, w zachodniopomorskich placówkach wsparcia dziennego, zapewniono łącznie 6 273 miejsc (w 2024: 5 944, w 2023: 6 514, w 2022: 6 387, 2021: 6 305).

W województwie zachodniopomorskim w 2025 r. działało również 365 placówek (świetlice i kluby) określone jako **miejsca spotkań dla seniorów**. Było to o 10 placówek więcej niż w roku ubiegłym (w roku 2024 było ich 355, a w roku 2023: 353).

Placówki te zajmowały się integracją społeczną osób starszych, rozwojem życia kulturalnego, oświatowego, towarzyskiego i rekreacyjnego dla tej grupy mieszkańców. Dla porównania w 2021 roku na obszarze województwa zachodniopolskiego było ich łącznie 317, a w 2022 r. 375, w 2023 roku już 353, a w roku 2024 - 355).

Kolejnym typem podmiotów infrastruktury społecznej są **hospicja**, w których sprawuje się wszechstronną opiekę zdrowotną, psychologiczną i społeczną nad pacjentami znajdującymi się w stanie terminalnym. Na terenie województwa, w 2023 r., podobnie jak rok wcześniej, funkcjonowało 8 tego typu podmiotów, w roku 2024 liczba tych placówek wzrosła do 22, a **w roku oceny osiągnęła ponownie wartość 8 placówek**. Prognoza na rok przyszły (2026) wskazuje na utrzymanie tej ilości hospicjów. Tak znaczący spadek liczby hospicjów w regionie jest niepokojący i wymaga uwagi.

Interesującym wskaźnikiem w obecnej sytuacji geopolitycznej Polski jest liczba **ośrodków dla cudzoziemców** funkcjonujących w województwie zachodniopomorskim. Zarówno w 2023 roku, jak i w latach 2024 i 2025 na terenie regionu **nie funkcjonował ani jeden ośrodek tego typu**, jak również nie prognozuje się także (dla 2026 r.) jego powstania.

W 2025 roku w województwie zachodniopomorskim funkcjonowały wykazane poniżej **jednostki pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym** w podziale na instytucję prowadzącą.

Na poziomie gminy:

- 1 dom pomocy społecznej (1 w roku ubiegłym)
- 13 Centrów Usług Społecznych (7 w roku ubiegłym)
- 2 noclegownie (2 w roku ubiegłym)
- 8 noclegowni prowadzonych przez inne podmioty na zlecenie gminy (5 w roku ubiegłym)
- 4 ogrzewalnie (5 w roku ubiegłym)
- 5 ogrzewalni prowadzonych przez inne podmioty na zlecenie gminy (4 w roku ubiegłym)
- 74 ośrodki wsparcia ogółem (74 w roku ubiegłym)
- 31 ośrodków wsparcia (ogółem) prowadzonych przez inne podmioty na zlecenie gminy (40 w roku ubiegłym)
- 100 ośrodków pomocy społecznej (106 w roku ubiegłym)
- 1 rodzinny dom pomocy przez inne podmioty na zlecenie gminy (1 w roku ubiegłym)
- 60 mieszkań treningowych i wspomaganych - (58 w roku ubiegłym)
- 30 mieszkań treningowych i wspomaganych prowadzonych przez inne podmioty niż gminy (18 w roku ubiegłym)

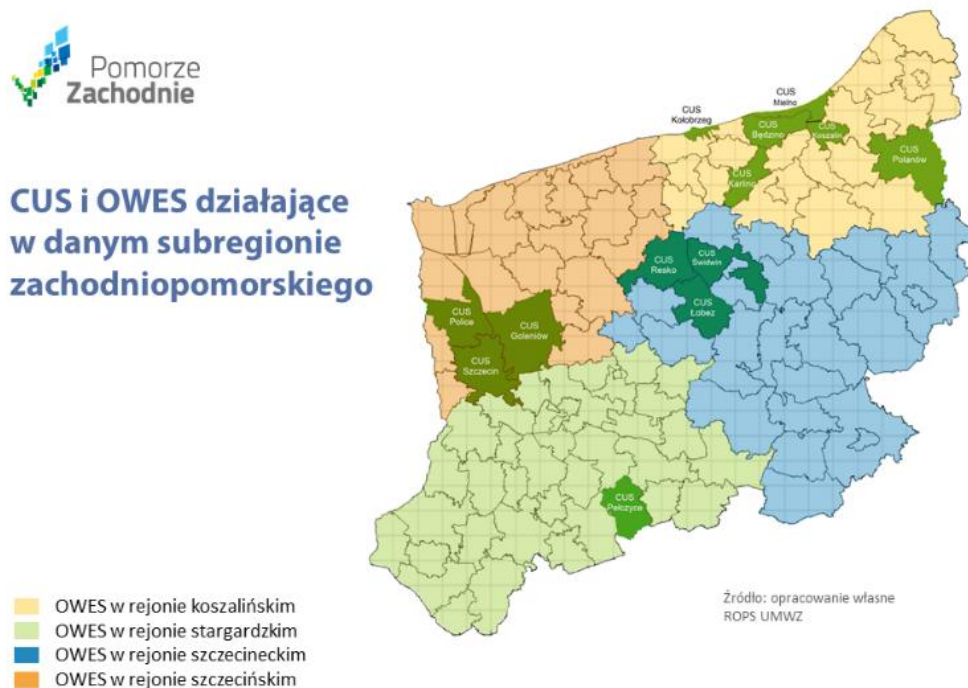
Na poziomie powiatu:

- 25 domów pomocy społecznej (25 w roku ubiegłym)
- 6 domów pomocy społecznej prowadzonych przez inne podmioty niż powiaty (6 w roku ubiegłym)
- 5 ośrodków wsparcia (ogółem) (3 w roku ubiegłym)

- 7 ośrodków wsparcia (ogółem) prowadzonych przez inne podmioty niż powiaty (7 w roku ubiegłym)
- 3 placówki specjalistycznego poradnictwa (ogółem) (3 w roku ubiegłym)
- 18 powiatowych centrów pomocy rodzinie (18 w roku ubiegłym)
- 5 ośrodków interwencji kryzysowej (5 w roku ubiegłym)
- 2 ośrodki interwencji kryzysowej prowadzone przez inne podmioty niż powiaty (2 w roku ubiegłym)
- 24 mieszkania treningowe i wspomagane (19 w roku ubiegłym)
- 3 mieszkania treningowe i wspomagane prowadzone przez inne podmioty niż powiaty (2 w roku ubiegłym).

Należy w tym miejscu wyraźnie podkreślić zmiany systemowe od jakiegoś czasu zachodzące w strukturze organizacyjnej pomocy społecznej, które pojawiły się wraz z wejściem w życie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1818). Zgodnie z jej zapisami istnieje możliwość tworzenia nowych jednostek organizacyjnych gminy i nowych instytucji lokalnej polityki społecznej (w drodze przekształcenia ośrodków pomocy społecznej) – centrów usług społecznych (CUS). CUS mają służyć rozwojowi i integracji usług społecznych organizowanych i świadczonych na poziomie lokalnym. Centra te są również źródłem kompletnych informacji o usługach społecznych. Tworzone w CUS programy usług społecznych mogą być kierowane do osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców. W centrach mogą być prowadzone także działania adresowane do całych społeczności lokalnych, ukierunkowane na integrację mieszkańców oraz podniesienie spójności społecznej. Za realizację tych działań jest odpowiedzialny organizator społeczności lokalnej. Dzięki temu, w indywidualnych planach usług społecznych są uwzględniane nie tylko same usługi społeczne, ale również dostępne bezpłatnie działania wspierające o charakterze samopomocowym i wolontaryjnym, prowadzone przez samych mieszkańców - np. pomoc sąsiedzka. Na koniec 2023 r. w zachodniopomorskim funkcjonowało 6 Centrów Usług Społecznych (w Koszalinie, Kołobrzegu, Resku, Łobzie, Goleniowie i w Gminie Świdwin). Pod koniec roku 2024 w regionie działało 7 Centrów - z nowo utworzonym CUS w Karlinie. Natomiast **w grudniu 2025 roku w województwie zachodniopomorskim funkcjonowało już 13 CUS**. Z powyższych danych jasno wynika, że procesy deinstytucjonalizacji i nowa jakość realizacji polityki społecznej zaczynają cieszyć się coraz większym zainteresowaniem w regionie.

Mapa nr 1. Centra usług społecznych działające na terenie województwa zachodniopomorskiego na koniec 2025 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych posiadanych przez ROPS UMWZ w Szczecinie.

2. DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA

Analiza danych dotyczących osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej umożliwia przedstawienie rozkładu przestrzennego, w podziale na powiaty, a także opracowanie prognozy w tym zakresie na rok następny dla całego województwa zachodniopomorskiego.

Liczba osób, którym udzielono pomocy i wsparcia, w roku dokonywanej oceny (2025) wynosiła 89 291 (w 2024 - 86 031 osób, w 2023 - 87 619 osób, w 2022 – 95 011, 2021 – 94 146). Zebrane dane wskazują, że liczba osób korzystających ze wsparcia nieznacznie wzrosła po powolnych lecz regularnych spadkach w latach ubiegłych.

W roku 2025 liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej wynosiła 39 536, w tym długotrwale korzystających 20 776 osób, co stanowi 52,55% ogółu. W poprzednich latach wartości te kształtowały się następująco:

- 2024 r – 38 671, z czego 54,7% to osoby długotrwale korzystające;
- 2023 r. - 40 847, z czego 52,9% to osoby długotrwale korzystające;
- 2022 r. – 42 214, z czego 53,7% to osoby długotrwale korzystające;
- 2021 r. – 45 510, z czego 54,8% to osoby długotrwale korzystające;
- 2020 r. – 50 162, z czego 54,0% to osoby długotrwale korzystające;

Porównując dane z rokiem poprzednim, można zaobserwować, że liczba beneficjentów długotrwale korzystających z pomocy społecznej mieści się rok do roku w podobnych przedziałach procentowych (52%-55%), co może potwierdzać pewną stabilność dotyczącą liczby osób w społeczności, która potrzebuje tego typu wsparcia.

Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej w roku oceny, wyniosła 32 656, co przekłada się na 62 268 osób w tych rodzinach (w 2022 - 33 739 rodzin i 64 379 osób w rodzinach, 2021 – 36 699 rodzin i 70 825 osób w rodzinach, 2020 – 40 039 rodzin i 79 975 osób w rodzinach).

Tabela nr 5. Beneficjenci pomocy społecznej wg grup wiekowych w województwie zachodniopomorskim.

Wiek	Rok					% różnica w liczbie beneficjentów w 2024 r. w porównaniu do 2025 r.
	2021	2022	2023	2024	2025	
0 - 17	9 088	9 491	8 808	7 523	7 611	wzrost o 1,17%
produkcyjny	25 557	23 194	21 481	20 074	20 135	wzrost o 0,3%
poprodukcyjny	12 563	12 419	12 229	12 951	13 348	wzrost o 3,7 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie OZPS w CAS.

Widać nieznaczny wzrost z roku na rok w poszczególnych grupach, którym udzielana jest pomoc i wsparcie, szczególnie zauważalna w grupie w wieku poprodukcyjnym, co może być pierwszym sygnałem potwierdzającym zachodzące w społeczeństwie regionu zmiany w strukturze wieku.

Deprywacja lokalna

Wskaźnik deprywacji lokalnej dla województwa zachodniopomorskiego wykazywany w sprawozdaniu OZPS w systemie CAS kształtował się w poszczególnych latach następująco:

- 2021 r. – 2,63%
- 2022 r. – 2,48%
- 2023 r. – 2,42%
- 2024 r. – 2,32%
- **2025 r. – 2,36%**

Widać, że tendencja spadkowa zatrzymała się jednak w roku bieżącej oceny i uległa nieznacznemu wzrostowi. Nadal jednak jest niższa niż w roku 2023. Aby określić, czy tendencja ta będzie utrzymana konieczne są obserwacje w kolejnych latach.

W roku oceny najniższą wartość wskaźnika deprywacji odnotowano w miastach: Szczecin i Koszalin.

Tylko 6 powiatów (w tym miast na prawach powiatu) w roku oceny miało wskaźnik deprywacji lokalnej niższy od wskaźnika województwa zachodniopomorskiego. Dokładnie taka sama sytuacja miała miejsce rok temu i dotyczyła tych samych jednostek. Najwyższym wskaźnikiem deprywacji w 2025 r., analogicznie jak w latach poprzednich, charakteryzował się powiat białogardzki, jednak wartość wskaźnika zmalała w porównaniu do poprzednich lat. Większość obszarów (17) odnotowała nieznacznego wzrost wskaźnika deprywacji w stosunku do ubiegłego roku.

Wartość wskaźnika deprywacji lokalnej na poziomie powiatów, jak i poszczególnych gmin nadal jest zróżnicowana. Zarówno w roku poprzednim, jak i 2025 r. analiza porównawcza wartości wskaźnika jest utrudniona z uwagi na pojawienie się dodatkowych zadań w ośrodkach pomocy społecznej oraz przekształcania się jednostek w CUS i postępujący proces deinstytucjonalizacji. W roku oceny nie zaobserwowano tak gwałtownych sytuacji związanych ze wskaźnikiem deprywacji. Największy wzrost wykazała gmina Osina z poziomu 5,71% na 8,55%. Najwyższy wskaźnik deprywacji lokalnej wśród gmin sprawozdał MGOPS Suchań na poziomie 11,33%, najniższy DOPS w Dobrej (Szczecińskiej) z wartością 0,57%.

Dynamika wskaźnika jest od lat niezmienna - największy spadek odnotowuje się zazwyczaj wśród osób w wieku produkcyjnym, najmniejszy wśród osób w wieku poprodukcyjnym. Analiza danych pozwala stwierdzić, że wskaźnik ten nadal jest dość stabilny, a dynamika zmian w nim zachodzących jest wynikiem naturalnych procesów zachodzących w regionie. Warto jednak nadmienić, że od trzech lat zaczyna pojawiać się zauważalna tendencja zwykła tego wskaźnika. Dynamika zmian wskaźnika, co pokazuje również rok oceny, jest nieprzewidywalna i bardzo mocno powiązana z szeregiem czynników krajowych czy ponadkrajowych. Takie sytuacje jak: konflikty zbrojne, zmiany polityczne na świecie na najwyższych szczeblach władzy, wydarzenia losowe, czy zmiany gospodarcze przekładają się bardzo szybko na poziom deprywacji lokalnej. Od kilku lat te czynniki te oddziałują na Polskę, a co za tym idzie na region, z każdej strony i na wielu płaszczyznach.

Pomoc społeczna pieniężna i niepieniężna

Pomoc społeczną, zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. wraz z późniejszymi zmianami, dzieli się na pieniężną i niepieniężną. Do świadczeń pieniężnych zalicza się następujące formy pomocy:

- zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową, ekologiczną,
- zasiłki stałe,
- zasiłki okresowe,
- zasiłki celowe na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ,
- zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- inne zasiłki celowe,
- specjalne zasiłki celowe,
- pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłku lub pożyczki,
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie,
- pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki,
- świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

W roku oceny podział liczby udzielonej pomocy (świadczeń) w podziale na wsparcie pieniężne i niepieniężne przyjmuje następujące proporcje:

- niepieniężnych – 2 342 013 [91%],
- pieniężnych – 230 873 [9%].

Tabela nr 6. Korzystający ze świadczeń w województwie zachodniopomorskim

Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2019 - 2025							
Rodzaj świadczenia	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Świadczenia niepieniężne [osób]	25 426	20 756	18 057	17 416	17 363	17 050	17 137
Świadczenia niepieniężne [rodzin]	18 043	15 071	13 609	13 065	12 891	12 928	13 263
Świadczenia pieniężne [osób]	35 338	32 952	29 997	26 357	25 308	23 504	23 700
Świadczenia pieniężne [rodzin]	33 550	31 308	28 229	25 005	24 090	22 336	23 001

Źródło: OZPS 2025.

Ze względu na typ rodziny:

- ze świadczeń niepieniężnych w roku 2025 korzystało:
 - rodzin jednoosobowych – 6 531,
 - rodzin wieloosobowych – 4 834.
- ze świadczeń pieniężnych w roku 2025 korzystało:
 - rodzin jednoosobowych – 15 532,
 - rodzin wieloosobowych – 6 779.

Zasiłki stałe w roku oceny przyznano 7 422 osobom (do 7 614 w ubiegłym) **na łączną kwotę 80 811 956 zł** (w stosunku do kwoty 64 092 054 zł rok wcześniej). **W 2025 roku przyznano 10 607 zasiłków okresowych** (10 085 w roku poprzednim) **na łączną kwotę 32 728 849 zł** (do 21 293 318 zł w roku poprzednim).

Do świadczeń niepieniężnych udzielanych osobom korzystającym z pomocy społecznej zalicza się następujące formy pomocy:

- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego
- schronienie
- posiłek
- ubranie
- inna pomoc rzeczowa
- usługi opiekuńcze
- specjalistyczne usługi opiekuńcze
- zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego
- sprawienie pogrzebu
- pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie w naturze
- uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych (w ramach usamodzielnienia)

Główne powody przyznania świadczeń w roku 2025 w województwie zachodniopomorskim wskazuje tabela poniżej.

Tabela nr 7. Główne powody przyznania świadczeń w roku 2025 w zachodniopomorskim

		LICZBA ŚWIADCZEŃ	
Powód przyznania	Ogółem	Niepieniężne	Pieniężne
Długotrwała lub ciężka choroba	1 463 044	1 360 257	102 787
Niepełnosprawność	826 431	728 451	97 980
Ubóstwo	598 885	481 035	117 850
Bezrobocie	536 254	454 722	81 532
Wielodzietność	305 441	298 428	7 013

Źródło: OZPS 2025

Kwota świadczeń pieniężnych ogółem w roku 2025 w województwie zachodniopomorskim osiągnęła wartość 143 500 444,40 zł. Można zatem stwierdzić, że rokrocznie wydatki na pomoc społeczną ulegają systematycznemu zwiększeniu. W 2024 roku wynosiły one 112 993 130,77 zł, w 2023 r. - 101 210 696,50 zł, 2022 r. - 103 265 854,68 zł, 2021 r. - 102 462 742,27 zł a w 2020 r. - 110 053 098,55 zł.

Wywiad środowiskowy

Podstawą do przyznania świadczeń z pomocy społecznej jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. Uprawnienie do jego przeprowadzenia, z mocy ustawy, posiada tylko pracownik socjalny (art. 107 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; Dz.U.2023 poz. 901). Na podstawie danych uzyskanych w wyniku wypełnienia kwestionariusza, pracownik socjalny dokonuje diagnozy sytuacji klienta oraz planuje odpowiedni do jego potrzeb zakres wsparcia.

W roku oceny (2025) **wywiad środowiskowy został przeprowadzony w 38 023 rodzinach**. Dla porównania w 2024 objęto nim 37 182 rodzin, w 2023 – 38 930, 2022 r. – 39 872. Można zatem zauważyć, że liczba wywiadów jest zmienna w poszczególnych. W praktyce, **zebrane podczas wywiadu w roku 2025 informacje dotyczyły 68 317 osób**, prowadzących w tych rodzinach wspólne gospodarstwo. Rok wcześniej liczba osób w rodzinach, których dotyczył wywiad osiągnęła wartość 67 203. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców, liczba osób w rodzinach, w których przeprowadzono wywiad środowiskowy, osiągnęła dla województwa wartość 42 (w 2024 i 2023 r.: 43, w 2022 r.: 48).

Powody udzielania pomocy i wsparcia

Na przestrzeni lat, w województwie zachodniopomorskim, widoczne są istotne zmiany w zakresie powodów udzielania pomocy i wsparcia. W okresie 2012-2017 najczęstszymi powodami było ubóstwo oraz bezrobocie. W latach 2018-2021, na pierwszym miejscu wśród przyczyn przyznania pomocy nadal pozostawało zjawisko ubóstwa, jednak drugim powodem stała się długotrwała lub ciężka choroba, a bezrobocie (niemal *ex aequo* z niepełnosprawnością) dopiero trzecim. W 2022 r., kolejność dwóch najczęściej występujących przyczyn pozostała bez zmian. Wzrosła natomiast liczba rodzin otrzymujących wsparcie z tytułu niepełnosprawności, czyniąc tą kategorię trzecią główną przyczyną udzielania pomocy (bezrobocie przesunęło się na czwartą pozycję). W roku 2023 szczególną uwagę zwraca spadek liczby rodzin objętych wsparciem z powodu ubóstwa. W roku 2024 natomiast, pierwszy raz, najczęstszą przyczyną korzystania z systemu pomocy społecznej stała się długotrwała lub ciężka choroba. **W roku oceny (2025) znów na pierwszym miejscu utrzymuje się długotrwała lub ciężka choroba, za nią ubóstwo i niepełnosprawność.**

Tabela nr 8. Główne powody udzielania pomocy i wsparcia w województwie zachodniopomorskim

	LICZBA RODZIN OGÓŁEM			
	2022	2023	2024	2025
Długotrwała lub ciężka choroba	16 477	16 490	16 576	17 071
Ubóstwo	17 092	16 085	14 795	14 303
Niepełnosprawność	12 101	11 806	11 451	11 684
Bezrobocie	11 585	11 048	10 233	10 276
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	3 207	3 063	2 626	2 580
Bezdomność	2 364	2 382	2 373	2 440
Alkoholizm	2 547	2 445	2 382	2 353
Potrzeba ochrony macierzyństwa	2 486	2 468	2 151	2 195
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym potrzeba ochrony wielodzietności	1 553	1 554	1 422	1 413
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem, w tym: rodziny niepełne	1 850	1 699	1 391	1 280
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	584	603	619	570
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem, w tym: rodziny wielodzietne	672	642	547	522
Przemoc domowa	234	237	318	353
Narkomania	242	261	302	316
Zdarzenie losowe	337	287	245	255
Sytuacja kryzysowa	210	188	245	212
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	41	36	38	48
Sieroctwo	25	25	11	9
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	17	13	9	5
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	64	4	7	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania w CAS za lata 2022, 2023, 2024 i 2025.

Usługi pomocy społecznej

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz usługi sąsiedzkie

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania mogą być przyznane także w formie usług sąsiedzkich. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o którym mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia. Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy doszło do nagłego pogorszenia stanu zdrowia lub gdy objęcie osób usługami opiekuńczymi lub specjalistycznymi usługami opiekuńczymi wynika z konieczności zapewnienia takim osobom odpowiedniej opieki, usługi te mogą być przyznane w trybie pilnym.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej, to specjalny rodzaj specjalistycznych usług opiekuńczych. Są one przeznaczone dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego. Organizowanie i świadczenie tych usług należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę. Odpłatność za specjalistyczne usługi dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego ustala ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby wymagającej pomocy w tej formie, na wniosek osoby zainteresowanej lub jej opiekuna, w zależności od posiadanego dochodu na osobę w rodzinie. Cenę jednej godziny zegarowej specjalistycznych usług dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego ustala ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o którym mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Cenę ustala się na podstawie analizy kosztów realizacji tego zadania lub wynika ona z umowy zawartej przez ośrodek pomocy społecznej lub centrum usług społecznych z podmiotem przyjmującym zlecenie realizacji zadania.

W ramach realizacji usług opiekuńczych, w 2025 r. z pomocy skorzystały 6 713 osoby (w 2024 r. – 6 359, 2023 r. – 6 032, w 2022 r. – 5 913, 2021 r. – 6 017), **w tym 348 osobom przyznano specjalistyczne usługi opiekuńcze** (2024 r. – 291, 2023 r. – 287, 2022 r. – 292, 2021 r. – 302). Widać zatem stopniowe zwiększanie się wolumenu udzielanych specjalistycznych usług opiekuńczych na Pomorzu Zachodnim z każdym kolejnym rokiem.

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi udzielono w roku 2025 dla 386 osób. W roku 2024 było to 430 osób, w 2023 – 444 osób, w 2022 – 457 osób, a w 2021 – 463 osoby.

W ramach realizacji **usług sąsiedzkich** - rozumianych jako udzielanie pomocy społecznej o charakterze opiekuńczym, organizowane w miejscu zamieszkania, świadczone przez osoby blisko mieszkające, które wynagradzane są w formie pieniężnej przez gminę - obserwuje się stopniowy wzrost liczby usług sąsiedzkich. W roku 2023 usługi sąsiedzkie były realizowane jedynie w dwóch gminach, co wynikało z faktu, że ustawa regulująca tę formę wsparcia została przyjęta pod koniec roku, a świadczenie ww. usług możliwe było od 1 listopada 2023 r. Z tego powodu gminy miały bardzo mało czasu na realizację nowej formy wsparcia. **W roku 2024 zrealizowano 24 511 usług sąsiedzkich, z których skorzystało 196 osób, a łączna kwota wykorzystanych na ten cel środków wyniosła 653 743 zł.**

Do pozostałych usług świadczonych przez instytucje pomocy społecznej zalicza się, między innymi:

- poradnictwo specjalistyczne,
- pracę socjalną,
- interwencję kryzysową,
- kontrakt socjalny,
- projekty socjalne.

Zestawienie najczęstszych form wsparcia udzielanego w 2024 r., wygląda następująco:

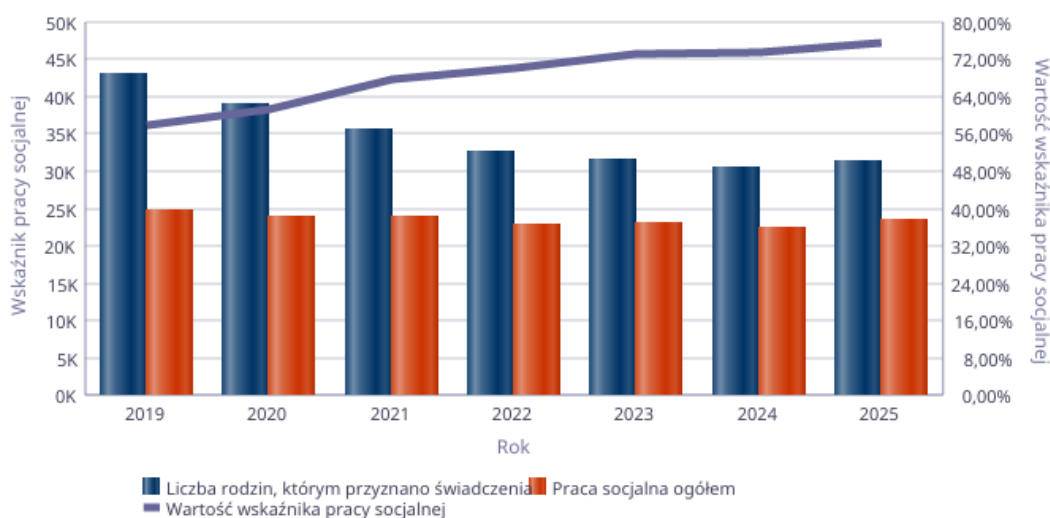
- **z usług poradnictwa specjalistycznego skorzystało 4 624 rodzin** (2024 r. – 3 554, 2023 r. - 3 953, 2022 r. – 4 439, 2021 - 3 947) – **znaczący wzrost w stosunku do ubiegłego roku;**
- **z usług pracy socjalnej skorzystało 31 360 rodzin** – **tendencja zmienna w stosunku do lat ubiegłych** - szczegółowe zestawienie pomocy w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 9. Wskaźnik pracy socjalnej w województwie zachodniopomorskim

Wskaźnik pracy socjalnej wyliczony jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin/osób, którym przyznano świadczenie x 100%							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Wskaźnik pracy socjalnej	57,76%	61,32%	67,58%	70,07%	73,21%	73,57%	75,45%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	43 035	38 981	35 573	32 686	31 559	30 492	31 360
Praca socjalna ogółem	24 856	23 902	24 039	22 094	23 103	22 433	23 661

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CAS 2025

Wykres nr 3. Wskaźnik pracy socjalnej

Źródło: CAS, OZPS 2025

Dane dotyczące usług realizowanych w roku 2025:

- **z usług interwencji kryzysowej skorzystały 303 rodziny**, w roku 2024: 431, 2023: 487, 2022: 468, 2021: 538, 2020: 537, 2019: 608 – **tendencja malejąca w stosunku do lat poprzednich.**
- **z kontraktów socjalnych:**
 - **część A – 2 899 osób (2 465 kontraktów)** w stosunku do: 2 568 osób (2 455 kontraktów) w 2024 r., 2 085 osób (2 486 kontraktów) w 2023 r. i 2640 osób (2 434 kontraktów) w 2022 r – **tendencja rosnąca w stosunku do lat poprzednich;**
 - **część B – 417 osób (289 kontraktów)** w stosunku do: 219 osób (219 kontraktów) w 2024 r., 253 osób (253 kontraktów) w 2023 r. i 288 osób (288 kontraktów) w 2022 r. - **tendencja rosnąca w stosunku do lat poprzednich.**
- **liczba projektów socjalnych: w roku 2025 zrealizowano 144 kontrakty/projekty socjalne dla 4 353 osób**, w roku 2024 było to 186 projektów dla 6 019 osób, w 2023 – 61 projektów dla 3 921 osób, w 2022 r. – 61 projektów dla 1 830 osób a w 2021 r. 66 projektów dla 3 376 osób - **tendencja zmienna w stosunku do lat ubiegłych.**

Z analizy danych zebranych w sprawozdaniach OZPS wynika, że usługi pomocy społecznej w 2025 roku pozostaną na zbliżonym poziomie do tych w roku 2024, charakteryzując się określonymi tendencjami wskazanymi przy poszczególnych usługach.

2.1 GMINA – ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

W skład świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej wchodzi kilka rodzajów zasiłków, m.in. stały, okresowy oraz celowy.

Zasiłek stały – zgodnie z art. 37 ustawy o pomocy społecznej przysługuje¹:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku od dnia 1 stycznia 2025 r. nie może być wyższa niż 1 229 zł miesięcznie.
- w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 100 zł miesięcznie.

W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, zasiłek stały nie przysługuje².

W 2025 r. zasiłek stały otrzymało 7 422 osób (w 2024 r. – 7 614, 2023 r. - 7 968, 2022 r. – 8 450 os.). **Łączna kwota wypłaconych zasiłków stałych w województwie zachodniopomorskim osiągnęła wartość 80 811 956 zł** (rok wcześniej - 64 092 054 zł, w 2023 r - 48 028 951 zł, a w 2022 r. – 51 020 524 zł). Jest to znaczący wzrost rok do roku w kwocie globalnej wypłaconych zasiłków stałych, ale również w kwocie wielkości średniej wypłaconej na jedną osobę, która w roku 2025 wynosiła 10,8 tys. zł/osobę (do 8,4 tys. zł na osobę rok wcześniej).

W zdecydowanej większości z tej formy pomocy korzystają osoby samotnie gospodarujące. W roku oceny korzystało z niej 6 784 osób samotnie gospodarujących (2024 – 6 954 os., 2023 r. – 7 228 os., 2022 r. – 7 550 os.). Można zauważyć jednak tendencję spadkową tego wskaźnika utrzymującą się od kilku lat.

Przeciętna miesięczna kwota zasiłku stałego, wypłacona osobie samotnie gospodarującej wyniosła około 936 zł, co w skali roku dało kwotę ok. 11 243 zł. (w 2024 – 728 zł/mc i 8 736 zł/rok, w 2023 r. – 523 zł/mc i 6 283 zł/rok, w 2022 r. – 529 zł/mc, 6 352 zł/rok), zaś **osobom w rodzinie 562 zł na miesiąc**, czyli 6 745 zł rocznie (w 2024 – 396 zł/mc i 4 751 zł/rok, 2023 r. – 275 zł/mc i 3 299 zł/rok, 2022 r. – 284 zł/mc i 3 405 zł/rok).

¹ MRPiPS pobrane z: <https://www.gov.pl/web/rodzina/zasilek-staly> (dostęp: 22.05.2026).

² Ibidem

Zauważalny wzrost w tych obszarach spowodowany jest przede wszystkim zmianami ekonomiczno-gospodarczymi w kraju, wzrostem płacy minimalnej i innych czynników makroekonomicznych, na które region nie ma wpływu.

Zasiłek okresowy (art. 38 ustawy o pomocy społecznej), przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (w 2025 roku to 776 zł dla osoby samotnej i 600 zł na osobę w rodzinie);
- 2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, z tym że miesięczna kwota zasiłku nie może być wyższa niż kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
- w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby;
- kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie.

Zgodnie z danymi OZPS, **w 2025 r., liczba osób, którym wypłacono świadczenie w ramach zasiłku okresowego wyniosła 10 607** (w 2024 r. – 10 085, 2023 r. – 11 450, 2022 r. – 12 141). **Kwota świadczeń wyniosła 32 728 849 zł** (do 21 293 318 zł w roku 2024 i 23 676 101 zł w roku 2023). Średnio, **kwota zasiłku okresowego przyznana jednej osobie w okresie całego 2025 r. wyniosła 3 086 zł** (2024 r. – 2 111 zł, 2023 r. – 2 068 zł, 2022 r. – 2 066 zł). Powody wzrastających wartości są tożsame z tymi, które wskazano powyżej. Nieznacznie wzrosła liczba osób otrzymujących zasiłek okresowy rok do roku we wszystkich kategoriach – **liczba osób otrzymujących zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia wyniosła w 2025 r. 7 181** (w stosunku do 6 938 w roku ubiegłym), **z tytułu długotrwałej choroby – 1 946 osób** (do 1 833 rok wcześniej), **z tytułu niepełnosprawności – 875 osób** (do 742 w roku ubiegłym), **w związku z możliwością utrzymania uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego – 32 osoby** (48 w 2024 r.). Warto również zwrócić uwagę na fakt, że w roku sprawozdawczym pojawiły się 2 osoby, które otrzymały zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b. W latach poprzednich nie odnotowano żadnej takiej osoby.

Średnia roczna wysokość zasiłku okresowego, w zależności od przyczyny jego przyznania, na 1 osobę w 2025 r. wyniosła:

- bezrobocie – 3 215 zł (2024 – 2 158 zł, 2023 -2 179 zł, 2022 r. – 2 220 zł)
- długotrwała choroba - 2 100 zł (2024 r. – 1 500 zł, 2023 r. - 1 408 zł, 2022 r. – 1 377 zł)
- niepełnosprawność– 1 898 zł (2024 r. – 1 252 zł, w 2023 r. oraz 2022 r. – 998 zł)
- możliwość utrzymania uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego – 1 183 zł (2024 r. – 1 219 zł, 2023 r. – 872 zł, 2022 r. – 852 zł).

Zasiłek celowy

Zasiłek celowy jest to świadczenie fakultatywne przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobów medycznych i leczenia, ogrzewania, w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Osobom w kryzysie bezdomności i innym osobom nie posiadającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń zdrowotnych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne. Zasiłek celowy może być przyznany również w formie biletu kredytowanego. Zasiłek celowy może być przyznany również w celu realizacji postanowień kontraktu socjalnego. Wówczas może być wypłacany niezależnie od dochodu, przez okres do 2 miesięcy od dnia, w którym osoba objęta kontraktem socjalnym, w trakcie jego realizacji, stała się osobą zatrudnioną.

Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

Świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną

Świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Specjalny zasiłek celowy

Świadczenie może być przyznane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe - w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Świadczenie to nie podlega zwrotowi.

Zasiłek celowy na zasadach zwrotu

Świadczenie to może być przyznane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe, ale pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku³.

Zasiłek celowy w 2025 roku otrzymało 17 396 osób (w 2024 – 17 701, 2023 – 18 826 osób, 2022 r. – 19 994 osób).

Łączna wartość zasiłków tego rodzaju wyniosła w całym województwie 32 002 163 zł (w 2024 r. - 30 160 468 zł, 2023 r. - 29 761 428 zł, 2022 r. – 27 388 036 zł), **co wynosiło średnio 1 840 zł rocznie na świadczeniobiorcę** (2024 r. – 1 704 zł, 2023 r. – 1 581 zł, 2022 r. – 1 369 zł). Można zatem stwierdzić,

³ MRPIPS pobrane z: <https://www.gv.pl/web/rodzina/zasilki-celowe> (dostęp: 22.05.2026)

że rok do roku, wypłaca się podobną liczbę zasiłków celowych zarówno co do ilości, jak i do kwoty, a rosnące wolumeny są jedynie odzwierciedleniem rosnących kosztów życia.

W roku oceny, na zasiłek celowy przyznany w ramach wieloletniego programu „**Posiłek w szkole i w domu**”, **wydano w województwie 23 497 202 zł** a skorzystało z niego **13 383 osób**. Rok wcześniej wydatkowano kwotę 21 507 043 zł na rzecz 13 406 osób.

Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej

Katalog świadczeń niepieniężnych z pomocy społecznej obejmuje zapewnienie (m.in.):

- posiłku,
- schronienia,
- ubrania,
- sprawienia pogrzebu,
- pobytu w domu pomocy społecznej.

Świadczenie w formie posiłku w 2025 otrzymywało 9 565 osób (2024 r. – 9 613 osób, 2023 r. – 10 919, 2022 r. – 10 822), **w tym 7 422 dzieci** (w 2024 r. – 7 266, 2023 r. – 8 221, 2022 r. – 8 347). **Łączny koszt posiłków wyniósł 15 358 213 zł** (2024 r. – 14 995 633 zł, 2023 r. – 14 976 419 zł, 2022 r. – 13 916 912 zł). Średnia, roczna wartość posiłków przypadająca na 1 osobę korzystającą ze świadczenia w roku oceny to około 1 606 zł (2024 r. – 1 560 zł, 2023 r. – 1 371 zł, 2022 r. – 1 258 zł). Pomimo prognozowanej w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2024 zmiany w tym obszarze wsparcia, rzeczywiste wartości dotyczące liczby osób z niej korzystających w 2025 roku są na podobnym poziomie, co w roku ubiegłym, a zmiany tych wartości są nieistotne z punktu widzenia regionu. Zwiększenie kosztów posiłków w podziale na jedną osobę można uzasadnić podwyżkami cen artykułów spożywczych oraz energii, które miały miejsce w roku oceny i również potwierdzają stabilny poziom tego wsparcia w regionie.

Świadczenie w formie schronienia udzielone zostało 1 315 osobom (2024 r. – 1 297, 2023 r. – 1 275, 2022 r. – 1 136). **Łączny koszt tego rodzaju świadczeń wyniósł 10 622 441 zł** (w stosunku do 8 208 783 w roku ubiegłym). Zatem **średnia wartość usługi schronienia (na ogół sezonowego), przypadająca na jedną osobę w skali roku wyniosła 8 078 zł w 2025 r.** (w 2024 r. – 6 329 zł, 2023 r. – 4 849 zł, 2022 r. – 4 667 zł). Warto pamiętać, że do roku 2021 widoczna była tendencja spadkowa w zakresie kwoty ponoszonych kosztów przypadających średnio na jedną osobę. W 2022 roku kwota ta uległa zwiększeniu aż o 1 561 zł, co stanowiło 50% średniej wartości świadczenia przypadającego na 1 osobę w roku 2021. Powyższe mogło mieć związek z drastycznym wzrostem kosztów utrzymania lokali mieszkalnych oraz niezbędnych kosztów eksploatacyjnych, mediów itp. W roku 2023, średnia wartość wsparcia przypadająca na osobę również wzrosła, jednak jest to wzrost zaledwie na poziomie niecałych 4%, w stosunku do roku 2022. Z kolei pomiędzy latami 2023 i 2024 widać kolejny znaczący skok wartości wsparcia w przeliczeniu na jedną osobę, co utrzymane jest także w roku oceny. Zaczyna się w tym obszarze kształtować niepokojąca tendencja wzrostowa, która powinna zostać poddana w przyszłości dokładnej analizie.

Pomoc w postaci ubrań otrzymało 29 osób. Łączna, roczna wartość wsparcia wyniosła 9 950 zł, w przeliczeniu na osobę – 265 zł (w 2024 r. – 221 zł/osobę dla 16 osób, w 2023 r. – 265 zł/osobę dla 19 osób, a w 2022 r. – 143 zł, 33 os.).

Świadczenie w postaci sprawienia pogrzebu, w skali całego województwa, przyznano 323 osobom. Łączny koszt świadczeń wyniósł 1 232 963 zł (2024 r. – 295 osobom na kwotę 1 038 714 zł, 2023 r. – 229 osób 2022 r. – 221 osób dla 864 341 zł), zaś przeciętny koszt jednostkowy usługi kształtował się na poziomie 3 817 zł (2024 r. – 3 521 zł, 2023 r – 3 174 zł, 2022 r. 3 001 zł).

W 2025 r. na podstawie decyzji administracyjnych 3 708 osób (2024r. – 3 646 os., 2023 r – 3 521 os., 2022 r. – 3 401 os.) **uzyskało miejsce pobytu w domu pomocy społecznej. Łączny koszt tego świadczenia w regionie, wyniósł 181 949 226 zł** (163 397 341 zł w roku ubiegłym), a przeciętny koszt jednostkowy usługi (tzn. kwota przyznana jednej osobie na rok) kształtował się na poziomie 49 069 zł (2024 r. – 44 815 zł, 2023 r - 38 140 zł, 2022 r. – 33 530 zł). Koszty ponoszone przez gminy w związku opłatami za pobyt w domu pomocy społecznej ulegają regularnemu zwiększeniu i stanowią istotną część budżetu Ośrodków Pomocy Społecznej. Na powyższe ma wpływ zarówno zwiększająca się rok do roku liczba osób niesamodzielnych, jak również wzrost opłaty jednostkowej za pobyt w placówce wynikający z wielu czynników makroekonomicznych – wzrostu kosztów wynagrodzeń personelu, eksploatacji czy wyżywienia osób zamieszkujących domy pomocy społecznej. Szczegółowe informacje dotyczące liczby placówek, miejsc i osób korzystających przedstawiono w rozdziale 4 pn. „Zasoby instytucjonalne pomocy społecznej”.

2.2 POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR

W tym podrozdziale przedstawiono analizę danych związanych z zadaniami realizowanymi przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie oraz Miejskie Ośrodki Pomocy Rodzinie (w miastach na prawach powiatu), obejmujące:

- indywidualne programy pomocy
- wspieranie rodziny i pieczę zastępczą
- usamodzielnienie osób opuszczających pieczę zastępczą
- rehabilitacja zawodowa i społeczna osób z niepełnosprawnością.

Indywidualne programy pomocy

Indywidualne programy stosowane są wobec osób wymagających systemowych, długoterminowych działań specjalistycznych. W ramach udzielania tego typu wsparcia w 2025 r.:

- **389 osób zdiagnozowane, jako sprawcy przemocy w rodzinie, zostały objęte programami oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych** (2024 r. – 330 osób, 2023 r. i 2022 r. – 240 osób)
- **69 osób skorzystało z indywidualnych programów integracji cudzoziemców** (2024 r. – 63, 2023 r. - 76, 2022 r. – 39).

Wspieranie rodziny i piecza zastępcza

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 177, z późn. zm.) ukształtowała system pieczy zastępczej w Polsce. Sprawozdania przesyłane w ramach Oceny Zasobów Pomocy Społecznej (OZPS) przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie zawierają informacje dotyczące liczby rodzin objętych pracą asystenta rodziny, liczby rodzin wspierających, liczby asystentów rodziny oraz odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Według danych zebranych ze sprawozdań OZPS, **w 2025 r. w województwie zachodniopomorskim zatrudnionych było 213 asystentów rodziny** (2024 r. – 200, 2023 r. – 206, 2022 r. – 199). **Pod ich opieką znajdowało się 2 675 rodzin** (2024 r. - 2 410, 2023 r. – 2 282, 2022 r. – 2 209). Zauważalna jest tendencja wzrostowa o niewielkiej dynamice w ilości rodzin, które potrzebują wsparcia asystenta rodziny. Mimo upływu lat, nadal znaczącym utrudnieniem i barierą skuteczności oddziaływań asystentów, jest duża liczba rodzin przypadających na jednego specjalistę. Od 1 stycznia 2015 r. limit rodzin na 1 asystenta zmniejszono do 15 rodzin, jednak w opinii samych asystentów jest to ciągle zbyt dużo. Według asystentów, praca daje najlepsze efekty, jeśli liczba rodzin pod ich opieką nie przekracza 10. W województwie zachodniopomorskim, w roku oceny **średnio na jednego asystenta przypadało 12,74 rodzin**. Natomiast rok wcześniej było to 12,35 rodzin, a w latach 2021 - 2023 było to 11 rodzin. Widać tutaj wyraźną tendencję negatywną, której czynnikami jest zmniejszająca się atrakcyjność zatrudnienia w służbach związanych z realizacją polityki społecznej.

Na uwagę zasługuje znaczący wzrost liczby rodzin wspierających. Ta forma pomocy w regionie utrzymuje się na niezmiennym poziomie od 2022 roku i rokrocznie, również w roku 2025, przyjmuje wartość 2 rodzin. W prognozie na 2026 rok zakłada się zwiększenie liczby rodzin wspierających do 3.

Rośnie suma wydatków za pobyt dziecka w pieczy zastępczej – w roku 2024 była to łączna kwota 75 242 318 w województwie, a w roku oceny **88 064 530 zł**. W przeliczeniu na liczbę rodzin wydatki te nieznacznie tylko rosną – ok. 32 897 zł na rodzinę w roku oceny, do ok. 30 462 zł rok wcześniej.

Należy jednak uznać, że wzrost ten znajduje wyjaśnienie w czynnikach ogólnoeconomicznych (podwyżki wynagrodzeń, kosztów życia itp.).

Łączna liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, według danych wskaźnika z GUS BDL (liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej do ukończenia 18 r.ż.) **w 2025 r. wyniosła 3 558 osób i jest zbliżona od tej, w roku ubiegłym (3 558 dzieci).**

Od lat widoczny jest jednak wzrost liczby dzieci zarówno w rodzinnych domach dziecka, rodzinach spokrewnionych, rodzinach zastępczych niezawodowych i zawodowych ogółem, przy czym w pogotowiu rodzinnym w roku oceny przebywało mniej dzieci niż w 2022 r., a liczba dzieci w rodzinach zawodowych specjalistycznych pozostała bez zmian.

Tabela nr 10. Dane dotyczące sytuacji rodzinnej pieczy zastępczej w województwie zachodniopomorskim.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Rodziny zastępcze (ogółem)	2 266	2 235	2 153	2 226	2 267	2 259
Dzieci w pieczy zastępczej (ogółem osób)	3 191	3 183	3 127	3 250	3 347	3 326
Rodziny zastępcze spokrewnione	1 548	1 508	1 430	1 460	1 481	1 466
Dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych (osób)	1 944	1 923	1 853	1 905	1 946	1 921
Rodziny zastępcze niezawodowe	610	623	620	664	679	694
Dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych (osób)	837	852	868	931	958	992
Rodziny zastępcze zawodowe	69	67	71	72	77	71
Dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych (osób)	239	239	261	276	298	277
Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	12	12	10	10	10	8
Dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych (osób)	32	33	24	25	29	25
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	27	25	22	20	20	20
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	139	136	121	113	116	111

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bazy Danych Lokalnych GUS.

Kwoty świadczeń ze względu na typ rodziny, w której umieszczono dziecko w roku 2025 kształtują się następująco:

- Rodzinny dom dziecka - 16 847 914,00 zł,
- Rodziny zastępcze zawodowe - 11 150 449,00 zł,
- Rodziny pomocnicze - 34 713,00 zł,
- Rodziny zastępcze niezawodowe - 19 056 317,00 zł,
- Rodziny zastępcze spokrewnione - 24 709 416,00 zł.

Usamodzielnienie

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosiła w roku 2025 (zgodnie z art. 149):

- 1) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną - nie mniej niż 3 300 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat;
- 2) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną:

- a) nie mniej niż 6 600 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
- b) nie mniej niż 3 300 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
- c) nie mniej niż 1.650 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona, w zależności od ustaleń indywidualnego programu usamodzielniania, jednorazowo lub w ratach, nie później jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia.

W przypadku gdy osoba usamodzielniana otrzymuje pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na usamodzielnienie jest wypłacana po zakończeniu pobierania pomocy na kontynuowanie nauki. W uzasadnionych przypadkach pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona w trakcie wypłacania pomocy na kontynuowanie nauki.

Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia w oparciu o art. 150 wspomnianej wyżej ustawy w wysokości:

- co najmniej 2 272 zł – dla osoby usamodzielnianej,
- co najmniej 4 542 zł – dla osoby z orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się osobie usamodzielnianej, jeżeli kontynuuje naukę, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia. Wysokość tej pomocy wynosiła do dnia 31.05.2023 r. nie mniej niż 759 zł miesięcznie.

W roku oceny liczba osób usamodzielnionych w rozbiciu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze, pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawczej kształtowała się następująco - **odpływ z:**

- instytucjonalnej pieczy zastępczej – 129 osób
- rodzin zastępczych niezawodowych – 75 osób
- rodzin zastępczych spokrewnionych – 136 osób
- rodzin zastępczych zawodowych – 14 osób
- rodzinnych domów dziecka – 23 osoby

Tabela nr 11. Kwota w złotych ogółem świadczeń na usamodzielnienia w rozbiciu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze

Rodzaj usamodzielnienia	Rodzinny dom dziecka	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze zawodowe
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki	339 052 zł	870 786 zł	1 716 997 zł	139 064 zł
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielnienie	195 043 zł	535 590 zł	411 381 zł	147 410 zł
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na zagospodarowanie	49 348 zł	134 568 zł	199 080 zł	35 216 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z formularza OZPS 2025 r.

Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

W ramach rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością, realizowane są zadania pomocowe:

- pomoc w likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
- turnusy rehabilitacyjne,
- zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny,
- program „Aktywny Samorząd” (pomoc dla OzN – studiujących i doksztalających się),
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki,
- dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika.

Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatów) na poziomie całego województwa w roku 2025 osiągnęła poziom 80 708 933 zł, (w 2024 r. – 77 536 444 zł, 2023 r. - 82 148 544 zł, 2022 r. – 55 871 655 zł). W poszczególnych podzadaniach, wartości pomocy oraz liczba osób korzystających z danej formy wsparcia, przedstawiają się następująco:

Tabela nr 12. Formy wsparcia

Forma wsparcia	2024		2025	
	Kwota [zł]	osób	Kwota [zł]	osób
Likwidacja barier architektonicznych i w komunikowaniu się	6 590 729	951	6 987 269	1 050
Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych	7 937 103	4 273	8 043 678	3 797
Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny	15 225 602	7 990	16 914 190	8 546
Program „Aktywny samorząd”	6 889 850	1 079	8 638 786	1 654

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z formularza OZPS 2025.

Uzupełniając informacje dotyczące programu „Aktywny samorząd” w roku 2025 z oferowanego w ramach tego programu wsparcia skorzystało 7 265 osób z niepełnosprawnościami w stosunku do 4 991 takich osób korzystających z niego rok wcześniej. Jest to przyrost niemal wykładniczy, co wskazuje na coraz lepsze wykorzystanie i rozpoznawalność programu.

Ponadto, dofinansowano 182 imprezy (sportowych, kulturalnych) o charakterze integracyjnym, w których udział wzięło 11 137 osób z niepełnosprawnością. Wartość dofinansowania wynosiła 829 655 zł. Rok wcześniej wartości te kształtowały się następująco: wsparto 190 imprez, na łączną kwotę 824 963 zł, a wzięło w nich udział 10 897 osób. Można zauważyć, że jednostkowe wsparcie na osobę w 2025 roku to ok. 74,50 zł, a rok wcześniej 75,68 zł co oznacza, mając również na uwadze rosnące koszty i ceny, że efektywność wydatkowana środków na ten cel nieznacznie się poprawiła.

Najniższe koszty dotyczyły usług tłumacza języka migowego i tłumacza–przewodnika, na co w 2025 roku przeznaczono łącznie 4 968 zł (o 16 zł mniej niż rok wcześniej). W skali województwa jest to jednak kwota marginalna, prognozuje się jednak wzrost wydatków w 2026 roku do 27 300 zł.

Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Ośrodki Pomocy Społecznej realizują zadania w zakresie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i dodatków mieszkaniowych.

Świadczenia rodzinne przyznawane są na warunkach określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych i są to:

- świadczenia wychowawcze,
- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego i jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenia opiekuńcze:
 - zasiłek pielęgnacyjny,
 - świadczenie pielęgnacyjne.

Świadczenie wychowawcze

Świadczenie wychowawcze ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Prawo do świadczenia wychowawczego przysługuje:

- obywatelom polskim i cudzoziemcom;
- matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia;
- bez względu na dochody w wysokości 800 zł na każde dziecko;

Kwota świadczenia wychowawczego przysługuje za niepełny miesiąc w przypadku:

- urodzenia dziecka;
- ukończenia przez dziecko 18. roku życia lub
- gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu.

Zasiłki rodzinne, dodatki do zasiłków rodzinnych

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- opiekunowi faktycznemu dziecka;
- osobie uczącej się.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia;
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia;
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Ponadto, istnieje możliwość otrzymania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, która przysługuje:

- matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- opiekunowi faktycznemu dziecka w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, jeżeli nie został przyznany rodzicom lub opiekunowi prawnemu dziecka.

W przypadku wystąpienia o przysposobienie więcej niż jednego dziecka lub urodzenia więcej niż jednego dziecka podczas jednego porodu, dodatek przysługuje na każde dziecko. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka przysługuje, jeżeli matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży⁴.

Od 1 stycznia 2013 r. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka wynosi 1000zł i przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 1 922 zł netto. Powyższe zmiany wynikają z ustawy z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (poz. 1255).

W województwie zachodniopomorskim, w 2025 r. **średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka wyniosła 10 822 rodziny** (2024 – 13 744, 2022 r. – 21 463, 2021 r. – 26 074, 2020 r. – 31 975). **łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami wypłacona w ciągu 2025 r. osiągnęła wartość 54 873 435,80 zł** (2024 r. - 68 801 745,44 zł, 2023 r. - 84 769 625,59 zł, 2022 r. – 102 556 645 zł, 2021 r. - 120 534 835,78 zł).

Świadczenia opiekuńcze

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje:

- 1) matce albo ojcu;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka;
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Osobom, o których mowa w pkt. 4), innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, świadczenie pielęgnacyjne przysługuje w przypadku, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;

⁴ MRPIPS <https://www.gov.pl/web/rodzina/dodatek-z-tytułu-urodzenia-dziecka> (dostęp 04.06.2024)

- nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- nie ma osób, o których mowa w pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- dziecku z niepełnosprawnością,
- osobie z niepełnosprawnością w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie z niepełnosprawnością w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia,
- osobie, która ukończyła 75 lat⁵.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje:

- osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego,
- osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej nieodpłatnie całodobowe utrzymanie,
- jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie na pokrycie wydatków związanych z pielęgnacją tej osoby, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego od 1 listopada 2019 r. wynosi 215,84 zł miesięcznie. Co istotne, kwota zasiłku pielęgnacyjnego podlega weryfikacji co 3 lata, weryfikacja nie oznacza jednak obowiązkowej zmiany kwoty zasiłku. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2021 r. poz. 1481) wysokość zasiłku pielęgnacyjnego od 1 listopada 2021 r. utrzymano na poziomie 215,84 zł.

Świadczenia opiekuńcze w województwie zachodniopomorskim – zarówno co do ilości świadczonych świadczeń jak i do kwoty wydatkowanych na te cele środków – przedstawiają zestawienie tabelaryczne zaprezentowane poniżej.

⁵ MRPIPS <https://www.gov.pl/web/rodzina/zasilek-pielagnacyjny> (dostęp 22.05.2026)

Tabela nr 13. Liczba świadczeń opiekuńczych udzielonych w latach 2020 – 2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nowe świadczenie pielęgnacyjne	-	-	-	-	16 243	28 797
Specjalny zasiłek opiekuńczy	11 934	6 834	3 558	1 971	891	259
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie z niepełnosprawnością w wieku pow. 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku ukończenia 21 r.ż.	159 376	159 776	160 950	161 032	160 810	154 189
Zasiłek pielęgnacyjny dla dziecka z niepełnosprawnością	102 554	103 994	107 444	111 115	112 846	105 549
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	458 244	451 041	453 244	455 701	449 775	421 484
Zasiłek pielęgnacyjny osobie z niepełnosprawnością w wieku pow. 16 r.ż. o znacznym stopniu niepełnosprawności	186 394	177 990	175 432	173 789	166 731	153 135
Zasiłek pielęgnacyjny osobie, która ukończyła 75 lat	9 920	9 281	9 418	9 765	9 388	8 611
Świadczenia opiekuńcze ogółem – zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	557 372	557 215	566 233	574 663	578 385	541 017
Świadczenia pielęgnacyjne	87 194	99 340	109 431	116 991	111 476	90 477

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z formularza OZPS 2025.

Tabela nr 14. Kwota świadczeń opiekuńczych udzielonych w województwie zachodniopomorskim w latach 2020–2025 z uwzględnieniem określonych typów.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nowe świadczenie pielęgnacyjne	n/d	n/d	n/d	n/d	51 857 681	99 500 992
Specjalny zasiłek opiekuńczy	7 342 725	4 204 843	2 168 885	1 202 006	551 120	160 084
Zasiłek pielęgnacyjny osoby z niepełnosprawnością w wieku pow.16. r.ż. legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności jeżeli powstała przed ukończeniem 21. r.ż.	34 385 211	34 479 707	34 739 029	34 757 142	34 709 237	33 279 555
Zasiłek pielęgnacyjny dla dziecka z niepełnosprawnością	22 098 949	22 434 650	23 188 058	23 981 461	24 356 433	22 781 093
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	98 836 970	97 333 390	97 821 935	98 355 860	97 077 142	90 971 092
Zasiłek pielęgnacyjny – osoby z niepełnosprawnością w wieku pow. 16. r.ż. o znacznym stopniu niepełnosprawności	40 203 860	38 415 827	37 862 073	37 509 701	35 985 170	33 051 845
Zasiłek pielęgnacyjny osobie która ukończyła 75 lat	2 148 950	2 003 206	2 032 775	2 107 556	2 026 302	1 858 599
Świadczenie opiekuńcze ogółem – zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	263 928 361	295 083 565	329 564 853	384 212 497	480 143 705	486 629 622
Świadczenie pielęgnacyjne	157 748 666	193 545 332	229 574 033	284 654 631	330 657 762	295 997 454

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z formularza OZPS 2025 r.

Świadczenie alimentacyjne

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 1000 zł miesięcznie. Ww. maksymalna wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego obowiązuje od początku okresu świadczeniowego, który rozpoczął się 1 października 2024 r. Przyznanie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza miesięcznie kwoty 1209 zł netto. Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustala się na okres świadczeniowy tj. od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego.⁶ (bez zmiany od ubiegłego roku).

Liczba osób, korzystających z funduszu alimentacyjnego w roku oceny to 8 338 (w 2024 r. – 9 010, w 2023 r. – 9 753, w 2022 r. – 10 848 i w 2021 r. – 11 868), **liczba rodzin – 5 453** (2024 r. – 5 907, 2023 r. – 6 455, 2022 r. – 7 275), a **łączny koszt świadczeń z tej puli wyniósł 58 271 539 zł** (w 2024 r. było to 50 417 419 zł, w 2023 r. - 52 016 396 zł, w 2022 r. – 57 098 907 zł. **Średnia, roczna wysokość świadczeń alimentacyjnych na rodzinę wyniosła w przybliżeniu 6 989 zł co miesięcznie daje świadczenie w wysokości 582 zł.** Dla porównania w 2021 r. było to kolejno 7 868 zł i 655 zł.

Dodatek mieszkaniowy zgodnie z Ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1335 z późn. zm.) przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje na podstawie tylko jednego z tytułów wymienionych powyżej i może być wypłacany, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego, w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury (obowiązującej w dniu złożenia wniosku) w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty – w gospodarstwie wieloosobowym.

Średnia wysokość dodatku wynosiła 250- 380 zł miesięcznie. Kryteria dochodowe wynosiły 3 272,69 zł w gospodarstwie jednoosobowym oraz 2 454,52 zł w gospodarstwie wieloosobowym. Od 1 marca 2025 roku zmieniły się progi dochodowe, co pozwoliło większej liczbie gospodarstw domowych skorzystać z tego świadczenia. Dodatku nie przyznawało się, jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 0,5% przeciętnego wynagrodzenia, co wynosi 40,91 zł.

Z przedstawionych w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej danych wynika, iż **liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy i świadczeń w formie dodatku mieszkaniowego wynosiła w 2025 roku 18 175 gospodarstw domowych, a łączna kwota wydatkowana na ten cel wynosiła 54 081 243 zł.** Rok wcześniej wsparcie udzielono 18 660 gospodarstwom domowym i wydatkowano

⁶ MRPIPS <https://www.gov.pl/web/rodzina/wiadczenia-z-funduszu-alimentacyjnego> (dostęp 22.05.2026)

49 605 528 zł. Dla porównania, w poprzednich latach, wsparcie kształtowało się następująco: w 2023 r. – 18 717, a łączny koszt świadczeń wynosił 47 704 597 zł. W 2022 r. było to odpowiednio 17 921 gospodarstwa domowe i koszt świadczeń 40 002 575 zł. Widać zatem wyraźnie, że zarówno liczba korzystających, jak i wydatki na ten cel wzrosły.

Z kolei liczba gospodarstw, które w 2025 roku otrzymały dodatek energetyczny wynosiła 147, a wydatkowano na ten cel 51 295 zł. Dla porównania w 2024 roku 14 319 gospodarstw domowych otrzymało łącznie wsparcie w wysokości 5 148 115 zł.

Usługi sąsiedzkie

Od roku 2023, w związku z nowelizacją ustawy o pomocy społecznej, gminy mogły rozszerzyć katalog oferowanego wsparcia o usługi sąsiedzkie, stanowiące formę usług opiekuńczych. Pod pojęciem usług sąsiedzkich należy rozumieć świadczenia pomocy społecznej o charakterze opiekuńczym, organizowane w miejscu zamieszkania, świadczone przez osoby blisko mieszkające, które wynagradzane są w formie pieniężnej przez gminę. W ramach usług sąsiedzkich może być świadczona pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawowych czynności w zakresie higieniczno-pielęgnacyjny (niewymagających specjalistycznego przygotowania) oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi sąsiedzkie są fakultatywnym zadaniem gmin. Ich wdrożenie wymaga określenia przez radę gminy, w drodze uchwały, zasad świadczenia tego typ usług opiekuńczych oraz kosztów z tym związanych. W roku 2023 usługi sąsiedzkie były realizowane jedynie w dwóch gminach, co wynikało z faktu, że ustawa regulująca tę formę wsparcia została przyjęta pod koniec roku, a świadczenie ww. usług możliwe było od 1. listopada 2023 r. Z tego powodu gminy miały bardzo mało czasu na realizację nowej formy wsparcia. W roku 2024 zrealizowano 24 511 usług, z których skorzystało 196 osób, a łączna kwota wykorzystanych na ten cel środków wyniosła 653 743 zł. **W roku oceny zrealizowano 25 126 usług sąsiedzkich (podobnie jak rok wcześniej), a skorzystało z nich 213 osób. Łączna kwota wykorzystanych na ten cel środków wyniosła 692 817 zł.**

Można, poprzez analizę danych, wysnuć tezę, że usługi sąsiedzkie w stosunku rok do roku pozostały w województwie zachodniopomorskim na podobnym poziomie. Dane dotyczące usług sąsiedzkich pochodzą ze sprawozdania MRiPS-03-R za I-XII 2024 r i brak nowszych danych.

Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w województwie zachodniopomorskim od roku 2019 spada. W 2019 roku było to 499 osób, w 2020 r. – 470, w 2021 r. – 463, w 2022 r. – 457, 2023 r. – 444, 2024 r. – 430, a w roku oceny wyniosła 386 osób.

3. ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY SPOŁECZNEJ

Katalog zasobów instytucjonalnej pomocy społecznej obejmuje następujące placówki:

- środowiskowe domy samopomocy,
- dzienne domy samopomocy,
- noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych i schroniska dla osób w kryzysie bezdomności z usługami opiekuńczymi, ogrzewalnie,
- kluby samopomocy,
- domy pomocy społecznej,
- mieszkania chronione,
- ośrodki interwencji kryzysowej,
- jednostki specjalistycznego poradnictwa,
- placówki wsparcia dziennego,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- centra integracji społecznej,
- kluby integracji społecznej,
- warsztaty terapii zajęciowej,
- zakłady aktywności zawodowej.

Zebrane w regionie informacje dotyczą jednostek i placówek, które są prowadzone przez samorządy oraz organizacje pozarządowe (NGO). Nie we wszystkich ankietach wypełniono dane finansowe dotyczące utrzymania instytucji (w przypadku placówek prowadzonych przez NGO). Ponadto, poniżej zostały opisane wybrane instytucje pomocy i wsparcia w województwie. Dane dotyczące pozostałych instytucji zawarte są w aneksie.

Środowiskowe domy samopomocy

W województwie zachodniopomorskim, **łącznie 42 środowiskowe domy samopomocy (ŚDS)**, świadczą usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Liczba ŚDS w regionie praktycznie od lat nie ulega zmianie.

Ogólna liczba miejsc w ŚDS, w roku oceny wynosiła 1 683 (w 2024 r. – 1 680, 2023 r. – 1 632, 2022 r. – 1 619), **natomiast liczba osób korzystających wyniosła 1 794 w tym umieszczonych 826** (w 2024 r. – 1 794 i 829 umieszczonych, 2023 r. – 1 778, 2022 r. – 1 745).

Analizując powyższe dane, można stwierdzić że również w usługach i funkcjonowaniu Środowiskowych Domów Samopomocy województwo zachodniopomorskie charakteryzuje się od lat dużą stabilnością i niezmiennością oferowanego wsparcia.

Ponadto, wg stanu na 31 grudnia 2025 r. **na miejsce w ŚDS czekały 42 osoby** dokładnie tyle samo co rok wcześniej. Natomiast w 2023 r. liczba oczekujących wynosiła 51 osób a w 2022 r. – 34 osoby.

Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek w województwie zachodniopomorskim wyniósł w 2025 roku 71 091 707 zł. Rok wcześniej było to 58 030 303 zł, natomiast w 2023 r- 49 204 674 zł.

Średnio, w rok oceny, **na utrzymanie jednego miejsca wydano rocznie ok. 39 694 zł, co w skali miesiąca daje średnią kwotę ok. 3 308 zł.** W roku 2024 na utrzymanie jednego miejsca wydawano ok. 32 347 zł czyli ok. 2 696 zł miesięcznie, a w 2023 r. było to 27 674 zł rocznie na uczestnika, czyli 2 306 zł miesięcznie.

Noclegownie, schroniska dla osób w kryzysie bezdomności i schroniska dla osób w kryzysie bezdomności z usługami opiekuńczymi, ogrzewalnie

Liczba miejsc w ogrzewalniach utrzymuje się na w miarę stałym poziomie i wyniosła ogółem w roku oceny 112 (w 2024 r. – 122, w 2023 r. – 130, w 2022 r. – 123). Podobną dynamiką charakteryzuje się liczba korzystających z nich osób. **W 2025 roku sprawozdano 1 066 osób korzystających z ogrzewalni**, w 2024 roku było ich 1019, w 2023 r. – 929 (w 2022 r. – 860 osób). **Koszt roczny utrzymania placówek wyniósł 1 332 619 zł** (w 2024 r. – 1 207 230 zł, 2023 r. - 1 053 935 zł, 2022 r. – 831 030 zł). **Średnio, na utrzymanie jednego miejsca wydano w 2025 r. 11 898 zł.** Dla porównania w 2024 r. było to 9 895 zł, w 2023 r. - 8 107 zł a w 2022 r. – 6 756 zł).

Liczba miejsc w noclegowaniach w 2025 roku osiągnęła 266 miejsc (w 2024 r. - 241) - **a skorzystało z nich 846 osób** (w 2024r. – 798).

Domy pomocy społecznej

Dom pomocy społecznej (DPS) świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. Dom pomocy społecznej może również świadczyć usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących.

Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na następujące typy [dla]:

- osób w podeszłym wieku,
- osób przewlekłe somatycznie chorych,
- osób przewlekłe psychicznie chorych,
- osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną,
- dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną,
- osób z niepełnosprawnością fizyczną,
- osób uzależnionych od alkoholu.

Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w DPS wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby (tj. organ gminy lub starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej, a w przypadku regionalnych placówek, decyzję wydaje marszałek województwa) w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej⁷.

W 2025 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego dzienne domy pomocy społecznej zapewniły 692 miejsc z których skorzystało 816 osób. Rok wcześniej dane te kształtowały się na zauważalnie wyższym poziomie oferując 1 143 miejsc z których skorzystało 999 osób. **Kadra dziennych**

⁷ MRPIPS <https://www.gov.pl/web/rodzina/dom-pomocy-spoecznej> (dostęp 22.05.2026)

domów pomocy pozostała na niezmiennym poziomie w rok oceny do roku wcześniejszego i wynosiła 154 osoby. Roczny koszt prowadzenia i utrzymania dziennych domów pomocy społecznej w województwie zachodniopomorskim w rok oceny wynosił 17 743 464 zł (w 2024 r. – 15 247 800 zł). Średnioroczny koszt utrzymania jednego miejsca wyniósł zatem ok. 25 641 zł, czyli w przeliczeniu na miesiąc – ok. 2 137 zł. Rok wcześniej wartości te były na poziomie ok. 13 340 zł na miejsce oraz ok. 1 111 zł miesięcznie.

Wskaźnik zaspokojenia zapotrzebowania na miejsca w domach pomocy społecznej w gminach i miastach na prawach powiatu, w 2025 r. wyniósł nieco ponad 72% (2024 r.: 71,5 %). Należy jednak podkreślić, że wartość ta (obliczana jako stosunek liczby osób umieszczonych w DPS do sumy liczby osób umieszczonych w DPS i liczby oczekujących, pomnożony przez 100) stanowi średnią obliczoną dla całego województwa oraz dla wszystkich typów DPS. **Najwyższe nasycenie usługami DPS, już od wielu lat, występuje w przypadku placówek przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych, najniższe zaś w jednostkach, w których mieszkają osoby przewlekle chore psychicznie.**

Tabela nr 15. Wskaźnik nasycenia usługami DPS w latach 2020 – 2024 (w%)

Grupa osób	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ogółem	48,74	72,65	75,74	71,87	71,54	72,60
Osoby w podeszłym wieku	50,48	82,83	85,50	80,13	79,57	82,63
Osoby przewlekle somatycznie chore	53,24	74,87	82,99	79,80	82,59	86,51
Osoby przewlekle psychicznie chore	35,58	55,63	46,36	45,03	45,88	36,36
Osoby dorosłe z niepełnosprawnością intelektualną	31,15	68,57	58,06	53,95	37,84	43,18
Dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną	50,00	42,86	60,00	71,43	75,00	40,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z formularza OZPS 2025 r.

Mieszkania treningowe oraz wspomagane

Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 1693), rozszerzyła katalog podmiotów uprawnionych do prowadzenia mieszkań treningowych i chronionych. Co istotne, wprowadziła także zmianę nazewnictwa. Nazwa „mieszkania chronione” została zastąpiona nazwą „mieszkania treningowe i wspomagane”. Funkcje i cele tej formy mieszkalnictwa pozostały w zasadzie bez zmian.

Przysługują one osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki. Są to w szczególności osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, osoby opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady dla nieletnich, a także cudzoziemcy, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

Mieszkania treningowe i wspomagane stanowią formę pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub też zastępującą pobyt

w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Zapewniają warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną⁸.

W 2025 r., w województwie zachodniopomorskim prowadzono łącznie 88 mieszkań treningowych i wspomaganych. Liczba miejsc ogółem w tych placówkach wynosiła 390 (357 rok wcześniej), a korzystało z nich 398 osób (nieznaczny wzrost w stosunku do roku poprzedniego).

Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej w regionie od lat jest niemal niezmiennie, a zmiany nie powodują widocznego zaburzenia rozkładu w regionie. Poniżej, w tabeli, prezentujemy zbiorcze zestawienie jednostek.

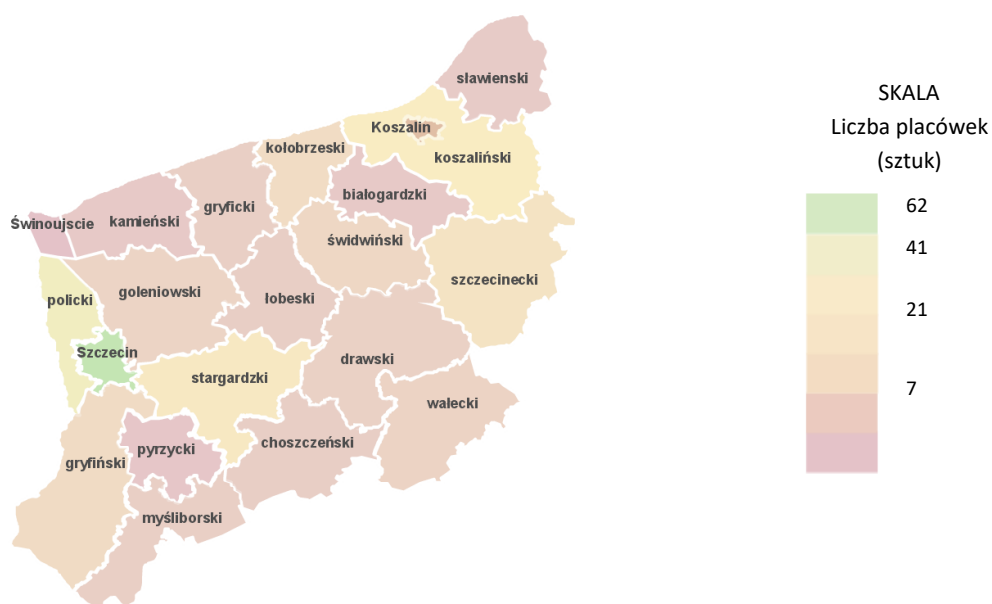
Tabela 16. Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu ponadgminnym.

Powiat	Ogółem	CUS	DPS	Mieszkania treningowe, wspomagane	Noclegownie	Ogrzewalnie	OPS	Ośrodki wsparcia ogółem	Rodzinne domy pomocy
białogardzki	6	1	0	2	0	0	3	0	0
choszczeński	12	1	0	0	1	0	5	5	0
drawski	6	0	0	0	0	0	5	1	0
goleniowski	16	1	0	6	1	0	5	1	0
gryficki	9	0	0	0	1	1	6	1	0
gryfiński	15	0	0	3	0	0	9	3	0
kamieński	9	0	0	0	0	1	6	2	0
koszaliński	23	3	0	2	0	0	5	12	1
kołobrzeski	17	1	0	3	0	1	6	6	0
m. Koszalin	11	1	1	0	1	1	0	7	0
m. Szczecin	58	1	0	36	3	1	0	17	0
m. Świnoujście	5	0	0	0	0	1	1	3	0
myśliborski	12	0	0	1	1	0	5	5	0
policki	31	1	0	23	0	1	3	3	0
pyrzycki	7	0	0	0	0	0	6	1	0
stargardzki	23	0	0	3	1	1	10	8	0
szczecinecki	22	0	0	1	1	0	6	14	0
stawieński	10	0	0	2	0	0	6	2	0
wałeckie	14	0	0	6	0	1	5	2	0
łobeski	7	2	0	1	0	0	3	1	0
świdwiński	16	1	0	1	0	0	5	9	0
OGÓŁEM	329	13	1	90	10	9	100	103	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z formularza OZPS 2025 r.

⁸ <https://www.gov.pl/web/premier/projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-pomocy-spoecznej-oraz-niektorych-innych-ustaw> (dostęp 07.06.2024 r.)

Mapa nr 2. Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu ponadgminnym w województwie zachodniopomorskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z formularza OZPS 2025 r.

3.1. KADRA JEDNOSTEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Analiza danych przekazanych przez samorządy województwa zachodniopomorskiego wskazuje, iż **w 2025 roku, ogółem we wszystkich rodzajach placówek zatrudnione były 7 365 osób**. Można zatem stwierdzić, że w tym aspekcie region zaczyna odnotowywać tendencję zwyżkową – w 2024 roku bowiem zatrudnionych było 7 112 osoby, a w 2023 – 6 991 osób. **Na stanowiskach kierowniczych (dyrektor jednostki, jego zastępcy, kierownicy) zatrudniano w roku sporządzania oceny 486 osób**. W roku 2024 było to 467 osób, a w roku 2023 – 470 osób.

Poprawiła się nieznacznie ilość ośrodków na terenie województwa, które nie spełniły ustawowych warunków dotyczących liczby zatrudnionych pracowników socjalnych, takich jak:

- jeden pracownik socjalny na 2000 mieszkańców gminy lub
- jeden pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej;
- zatrudnienie co najmniej 3 pracowników socjalnych.

W 2024 roku było ich 14, w tym roku 11.

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby pracowników socjalnych posiadających specjalizację I lub II stopnia w zawodzie pracownik socjalny do liczby wszystkich pracowników socjalnych osiągnął w roku 2025 poziom 50,14%. Dla porównania w poprzednich okresach wskaźnik ten kształtował się na następujących poziomach: 2024 r. - 50,57%, 2023 – 47,91%, 2022 r. – 46,97%, 2021 r. – 44,15% i w 2020 r – 41,21%).

3.2. ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I W INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻETACH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Wydatki ogółem na zadania realizowane w ramach polityki społecznej w województwie zachodniopomorskim w 2025 r. oszacowano na poziomie 2 755 214 144 zł (rok wcześniej - 2 510 592 824 zł), w tym środki z budżetów OPS/PCPR 1 825 234 116 zł (do 1 676 165 582 zł w roku ubiegłym).

Środki finansowe na wydatki w polityce społecznej zebrane ze sprawozdań OZPS można podzielić na następujące działy:

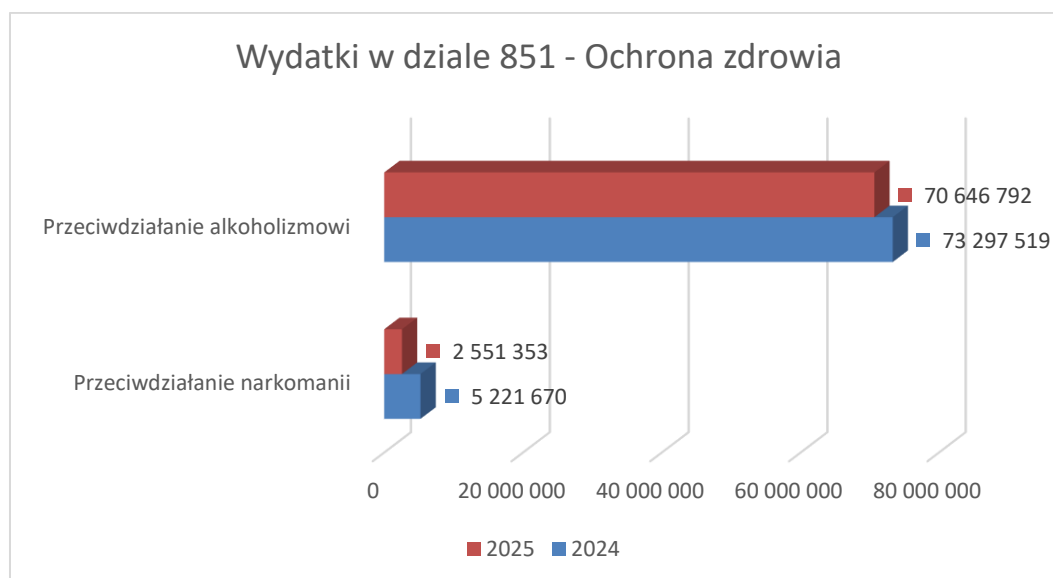
- Rodzina,
- Ochrona zdrowia,
- Pomoc społeczna,
- Pozostałe zadania polityki społecznej,
- Edukacyjna opieka wychowawcza.

Ochrona zdrowia

Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej w obszarze ochrony zdrowia dotyczyły przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przeciwdziałania narkomanii, w roku oceny sięgnęły one kwoty 73 198 145 zł. Rok wcześniej (2024) było to 78 519 189 zł.

W ramach rozdziału 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi (środki gminy/środki powiatu, własne i zewnętrzne) **wydano w roku oceny 70 646 792 zł** (w 2024 r - 73 297 519 zł, 2023 - 60 042 935 r 2022 r. –51 742 490 zł). W tym **w budżetach OPS/PCPR wydatki te kształtowały się następująco: 18 632 949 zł w roku oceny** i 17 024 067 zł rok wcześniej. Natomiast wydatki w ramach rozdziału 85153 – **Przeciwdziałanie narkomanii osiągnęły w roku oceny 2 551 353 zł** (w 2024 r. - 5 221 670 zł, 2023 r. - 2 560 975 zł, 2022 r. – 2 188 085). **W tym, w budżecie OPS/PCPR 345 524 zł w roku 2025** do 403 806 zł rok wcześniej.

Wykres nr 4. Wydatki w dziale 851 – Ochrona zdrowia.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z formularza OZPS 2025 r.

Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

Największą część wydatków pochłonęły koszty ponoszone w ramach paragrafu 85202 **Domu Pomocy Społecznej – w roku oceny osiągnęły one poziom 490 085 481 zł – w tym z budżetów OPS/PCPR była to kwota 189 566 073 zł** (dla porównania wydatki w tym paragrafie kształtowały się następująco: w 2024 r. - 431 830 472 zł, 2023 r. - 355 062 933 zł, 2022 r. – 299 040 581 zł). Wydatki te były także największymi we wcześniejszych latach, a na ich rokroczny wzrost składają się kluczowe czynniki makroekonomiczne i społeczne.

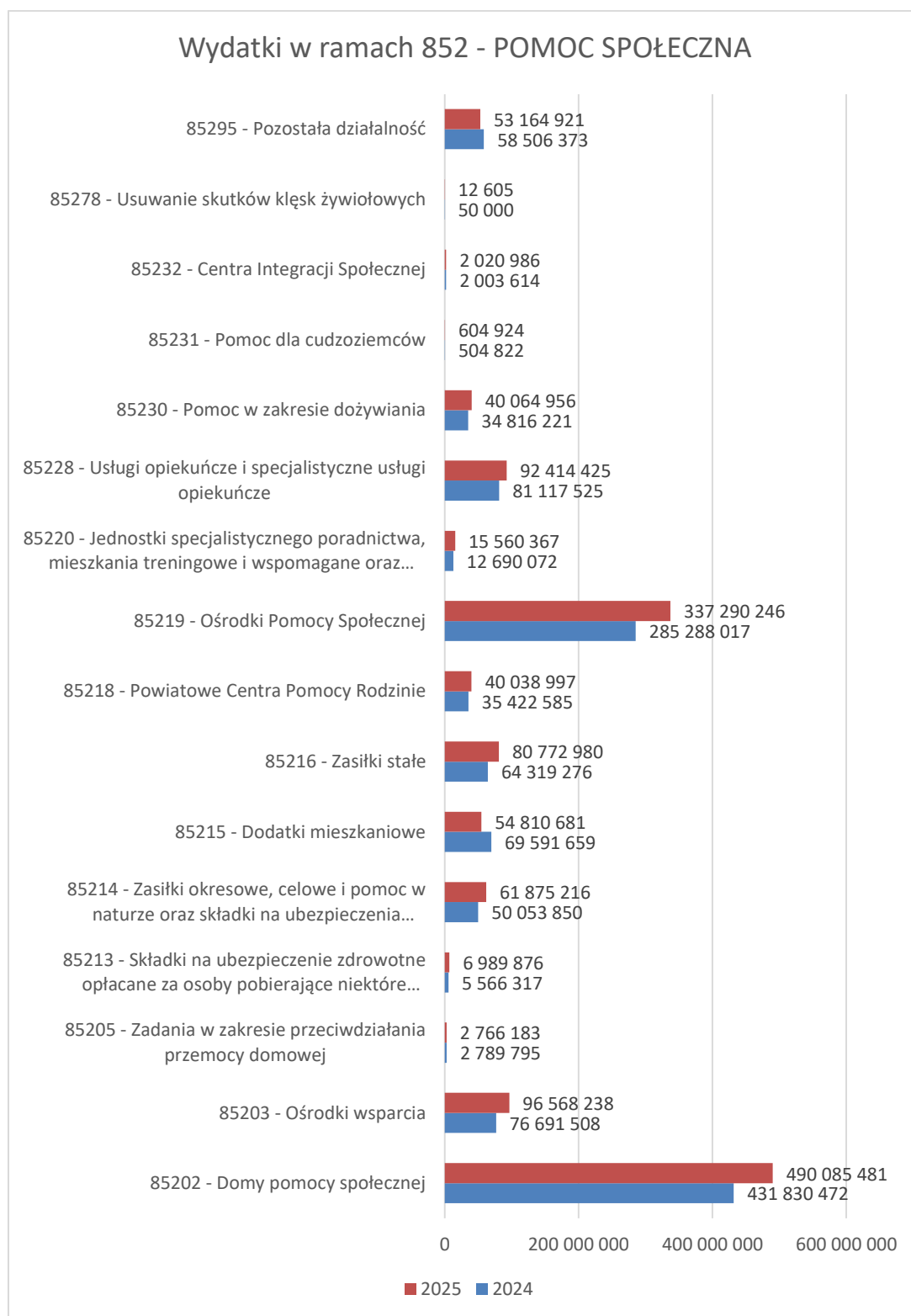
Drugi w kolejności najwyższy wydatek to **koszty związane z funkcjonowaniem Ośrodków Pomocy Społecznej (paragraf 85219) – w rok oceny osiągnął poziom 337 290 246 zł – w tym 332 695 603 zł w ramach budżetów OPS/PCPR**. Dla porównania w 2024 r. - 285 288 017 zł, 2023 r. -231 453 281 zł i 2022 r. – 202 218 162 zł. Również w poprzednich latach ta pozycja budżetu zajmowała drugie miejsce pod względem najwyższych sum.

Najmniejszy udział w wydatkach tego działu stanowiły środki zaksięgowane w rozdziale 85278 – Usuwanie skrótów kłesk żywiołowych, na której odnotowano w roku 2025 - 12 605 zł. W 2024 roku było to 50 000 zł, w 2023 r. jedynie 112 zł, w 2022 r. – 427 864 zł).

Na uwagę zasługują zmiany wydatków w takich obszarach jak:

- 85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – **wzrost** z 50 053 850 zł w roku 2024 do 61 875 216 zł w rok sporządzania oceny,
- 85215 - Dodatki mieszkaniowe – **zmniejszenie** z kwoty 69 591 659 zł w roku 2024 do 54 810 681 zł w rok oceny
- 85216 - Zasiłki stałe – **wzrost** z kwoty 64 319 276 zł w 2024 r. do 80 772 980 zł w rok oceny
- 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – wzrost z 81 117 525 zł w roku 2024 do 92 414 425 zł w rok oceny.

Wykres nr 5. Wydatki w ramach działu „852-pomoc społeczna”

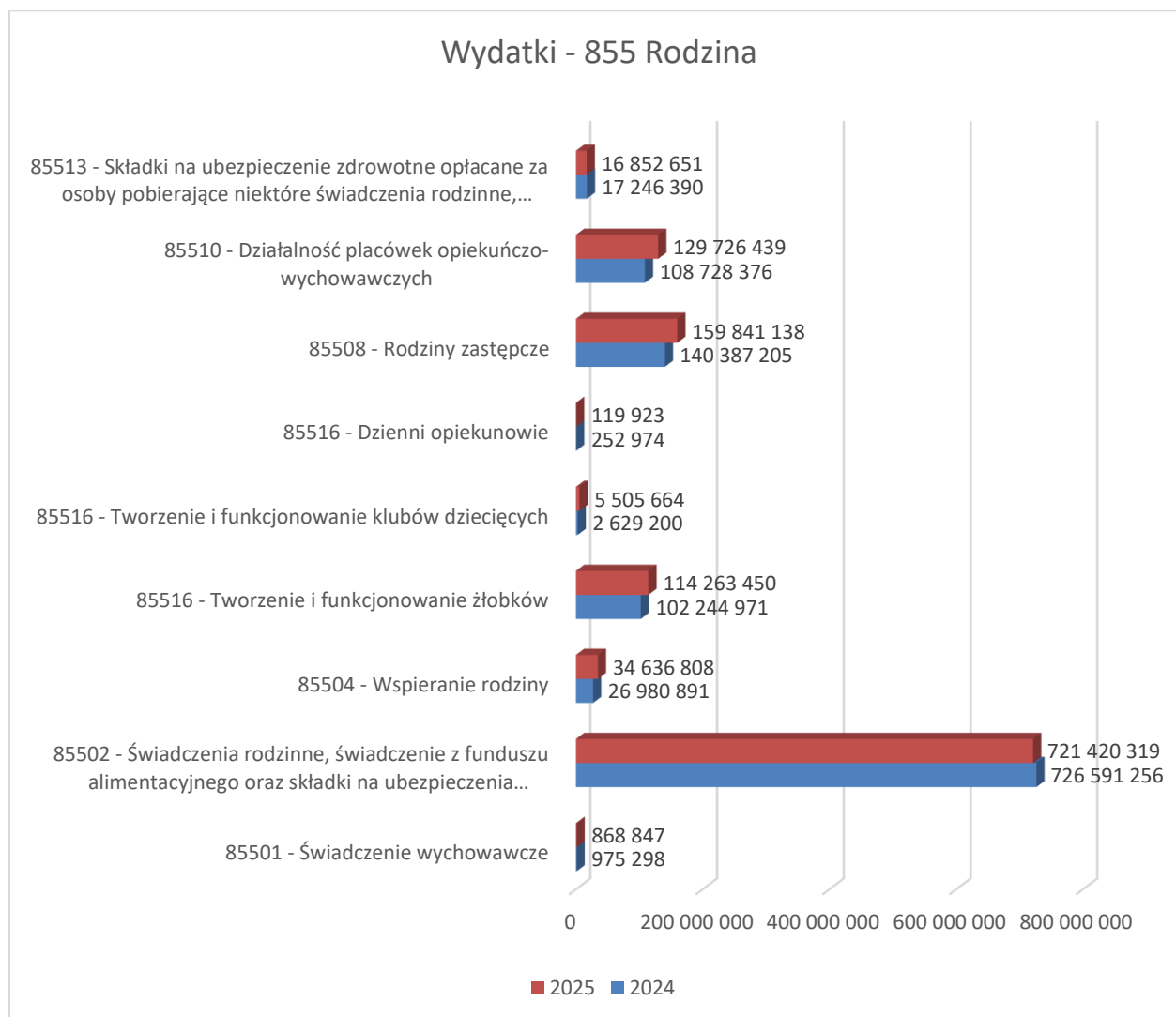

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z formularza OZPS 2025 r.

Rodzina

W dziale „855 Rodzina” w 2025 r. największą część wydatków pochłonęły świadczenia rodzinne, świadczenia funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (paragraf 85502) – 721 420 319 zł (726 591 256 zł w roku poprzednim – również najwyższy wydatek). Zauważalnie wzrosło wydatkowanie środków w kategorii „85516” -Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych” z 2 629 200 zł w roku 2024, na 5 505 664 zł w roku 2025. Najniższy wydatek w kwocie 119 923 zł zanotowano, podobnie jak rok temu, w pozycji 85516 - Dzienni opiekunowie (252 974 zł w 2024 r.). Szczegółowa tabela, zawierająca dane z tego zakresu, znajduje się w aneksie na końcu raportu.

Wykres nr 6. Wydatki w ramach działu „855 Rodzina”

Źródło: opracowanie własne na podstawie OZPS 2025

4. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Przedstawione poniżej rekomendacje ściśle korelują z rekomendacjami postulowanymi w poprzednich okresach oceny i stanowią ich rozwinięcie. Jednocześnie są oparte na czynnikach zewnętrznych i bezpośrednio reagują na najważniejsze zmiany w podlegających ocenie czynnikach, tak aby zapewnić regionowi jak najbardziej odpowiadający szansom i zagrożeniom rozwój, szczególnie w sferze powiązanej z szeroko pojętą realizacją polityki społecznej.

DEMOGRAFIA – widoczna jest utrzymująca się niezmiennie tendencja spadkowa liczby ludności zamieszkującej województwo zachodniopomorskie. Prognozy wskazują, że w 2050 roku liczba mieszkańców województwa zachodniopomorskiego wyniesie 1 381 082 osoby. Obserwowany rokrocznie spadek liczby mieszkańców nieuchronnie przybliży region do tej niekorzystnej prognozy. Bardzo ważnym i zauważalnym problemem demograficznym, zarówno w skali kraju, jak i województwa zachodniopomorskiego, jest również starzenie się społeczeństwa nakładające się na zmniejszającą się ogólną liczbę populacji. Udział liczby osób w wieku poprodukcyjnym, w stosunku do ogółu populacji (wskaźnik obciążenia demograficznego) od kilku już lat wskazuje na wzrost tego niekorzystnego zjawiska, a prognozy dla regionu są na tym polu bardzo niekorzystne. Dodatkowo, zgodnie z danymi GUS, **województwo zachodniopomorskie należy nadal do jednego z najszybciej starzejących się regionów Polski.**

Ponieważ próby oddziaływania na procesy demograficzne oraz niwelowania negatywnych skutków z nich wynikających są przedsięwzięciem długofalowym, nadal aktualna jest rekomendacja z lat poprzednich. JST w regionie powinny **koncentrować się na działaniach, które zabezpieczą potrzeby starszej części społeczności lokalnej. Z jednej strony – zapewnią optymalny poziom usług osobom zależnym, w tym – starszym, mieszkającym samotnie, a z drugiej – maksymalnie wykorzystają potencjał mieszkańców w wieku 60 plus** w lokalnej i regionalnej polityce na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego. Zasadnym jest również jednoczesne rozwijanie sektora srebrnej gospodarki, w tym rozwijanie usług zorientowanych na potrzeby osób starszych i starzejących się, w szczególności w obszarze konsumpcyjnym, bytowym oraz zdrowotnym. Jednak dla równowagi i wzrostu spójności społecznej, istotne jest także podejmowanie **działań o charakterze poprawiającym dobrostan na poziomie społeczności lokalnych, wspierane m.in. przez animowanie i rozwijanie dialogu międzypokoleniowego.** Ogólna poprawa jakości życia w wymiarze społecznym może stanowić ważny kierunek w przeciwdziałaniu negatywnym procesom demograficznym. Jednocześnie jest to obszar, na który JST mają bezpośredni wpływ. Rolą samorządu województwa na tym polu jest współpraca z samorządami lokalnymi, inspirowanie i przenoszenie dobrych praktyk w tym obszarze.

REKOMENDACJE:

- *Zadbać o potrzeby osób w wieku senioralnym na poziomie lokalnym i regionalnym.*
- *Wykorzystać potencjał osób w wieku senioralnym, m.in. poprzez propagowanie wolontariatu senioralnego i aktywne działania Zachodniopomorskiej Rady Seniorów.*
- *Rozwijać dialog międzypokoleniowy.*
- *Obserwować i reagować na trendy, prognozy i skalę zjawiska starzenia się społeczeństwa województwa zachodniopomorskiego.*
- *Nieustannie promować rozwój innowacji społecznych dedykowanych osobom starszym, a wspierających ich włączenie społeczne, poprawiających ich dobrostan.*

- *Intensyfikować działania informacyjno-promocyjne dot. dostępnych form wsparcia seniorów - miejsc, w których mogą uzyskać wsparcie i pomoc w różnych obszarach.*
- *Wdrożyć publiczną i powszechną debatę z regionalnymi przedsiębiorcami, która będzie wskazywać zalety doświadczonych pracowników, a jednocześnie pozwoli wypracować model zatrudnienia osób w wieku emerytalnym, które chciałyby dalej pozostać aktywnymi na rynku pracy.*
- *Tworzyć, wdrażać i rozwijać skuteczne/przemyślane narzędzia i rozwiązania, w szczególności w zakresie zatrudnienia i mieszkalnictwa, które pozwolą zatrzymać osoby młode (do 25 r.ż.) w regionie, a tym samym pomogą spowolnić proces starzenia się społeczeństwa, jak również pomogą zwiększyć szansę na wzrost wartości wskaźnika przyrostu naturalnego i dzietności.*

POLITYKA SPOŁECZNA

W województwie zachodniopomorskim obserwuje się rok do roku **spadek liczby klientów korzystających z pomocy społecznej**. Zmienia się również struktura przyznawanego wsparcia, a także potrzeby i oczekiwania klientów pomocy społecznej. **Zwiększa się liczba rodzin objętych pomocą z powodu długotrwałej/ciężkiej choroby w ogólnej liczbie rodzin objętych pomocą**. Może to świadczyć o tym, że coraz więcej osób i rodzin, których dochody przekraczają kryterium dochodowe pomocy społecznej wymaga wsparcia innego niż materialne czy finansowe, tj. polegającego na zapewnieniu całej rodzinie lub poszczególnym jej członkom, dopasowanych do ich potrzeb, współtworzonych z ich udziałem i dobrze zidentyfikowanych usług społecznych. Umiarkowana dynamika tych zmian pozwala na odpowiednie dostosowanie i wdrożenie działań zapobiegawczych w narzędziach polityki społecznej w regionie.

Zważywszy jednak na szerszy kontekst demograficzno-gospodarczy, należy bardzo uważnie obserwować dynamikę zmian zachodzących w województwie zachodniopomorskim, aby odpowiednio dostosować narzędzia polityki społecznej do faktycznych potrzeb społeczności regionu. Podobnie jak rok temu, **nie uległa zmianie liczba miejsc w domach pomocy społecznej w regionie, a jednocześnie wzrosły koszty utrzymania tych placówek**, przekładające się na koszt pobytu mieszkańca. Jest to tendencja utrzymująca się już od kilku lat. W dalszej perspektywie czasowej, właśnie te rosnące koszty mogą stanowić bardzo poważne wyzwanie dla systemu pomocy społecznej w kraju i w regionie, tym bardziej, że prognozy demograficzne mogą skutkować zwiększeniem się liczby osób starszych i w wieku sędziwym wymagających opieki stałej, a więc potencjalnych mieszkańców DPS. Dlatego tak ważne jest rozwijanie zdeinstytucjonalizowanych form wsparcia, tj. usług świadczonych w miejscu zamieszkania lub w najbliższym otoczeniu ich odbiorców.

REKOMENDACJE:

- *nieustannie i systematycznie wdrażać procesy deinstytucjonalizacji w pomocy społecznej – usługi społeczne świadczone w „środowisku”: miejscu zamieszkania lub najbliższym otoczeniu*
- *wzmacniać i rozwijać Centra Usług Społecznych w regionie pod względem infrastrukturalnym, funkcjonalnym, jak i kompetencyjnym, zarówno te już działające w województwie, jak i te, które dopiero rozpoczną lub zaczynają proces przekształcania jednostki pomocy społecznej w CUS*
- *stwarzać „zachęty” dla zachodniopomorskich jednostek pomocy społecznej, tj. warunki i możliwości (zwłaszcza w warstwie organizacyjno-finansowej) do przekształcania się w CUS*

- *wspierać (we współpracy z CUS i OWES) rozwój sektora ekonomii społecznej w regionie, w szczególności podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, jako potencjalnych faktycznych/fizycznych/bezpośrednich realizatorów usług społecznych, koordynowanych przez CUS.*
- *nawiązywać/rozwijać/wzmacniać współpracę z funkcjonującymi w regionie/poszczególnych gminach placówkami/podmiotami badawczymi, akademickimi czy naukowymi w zakresie opracowywania wnikliwych i rzetelnych diagnoz, które pozwolą trafnie zidentyfikować potrzeby mieszkańców, potencjał i deficyty samorządów lokalnych i całych społeczności.*
- *Odpowiadać na zdiagnozowane i różnorodne potrzeby klientów pomocy społecznej i zadbać o ich zaspokojenie w możliwie najszerszym zakresie.*
- *Monitorować na bieżąco zmiany sytuacji związanej z negatywnymi zjawiskami społecznymi i reagować na nie możliwie szybko i skutecznie.*
- *Zabezpieczyć środki na pomoc społeczną w budżetach samorządów,*
- *Rozwijać zdeinstytucjonalizowane formy/miejsca wsparcia, które pozwolą zmniejszyć nakłady ponoszone przez gminę/samorządy lokalne na utrzymywanie/finansowanie całodobowych form wsparcia i placówek opieki długoterminowej*
- *Systematycznie wdrażać nowoczesne narzędzia realizujące politykę społeczną, np. innowacje społeczne.*
- *Kontynuować wzmacnianie i rozwijanie współpracy między różnymi podmiotami pomocy społecznej, inspirować dialog pomiędzy nimi.*
- *Przenalizować dokładnie kierunki zmian w pomocy społecznej w najbliższej perspektywie czasowej.*
- *Wzmacniać/szerzyć/promować w świadomości społecznej, internecie i social mediach, w poszczególnych gminach i całym regionie ideę tworzenia CUS i rozwijania usług społecznych.*

USŁUGI ŚRODOWISKOWE

Zmiany w ustawodawstwie wprowadzone w latach ubiegłych umożliwiły wprowadzanie na poziomie gmin usług sąsiedzkich. W roku oceny, taką formę pomocy gminy realizowały na podobnym poziomie co w roku poprzednim. Sam fakt szybkiego wdrożenia nowej formy usług oraz utrzymania ich na zbliżonym poziomie w roku oceny, może świadczyć o pozytywnym odbiorze zmian legislacyjnych i zainteresowaniu gmin rozwijaniem tego rodzaju usług. Z pewnością wymaga to jednak dalszych obserwacji w kolejnych latach. Nadal zauważalny jest problem nadwyżki popytu na usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze i usług specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi nad ich podażą. W roku oceny, w regionie funkcjonowało 13 Centrów Usług Społecznych, jest to niemal podwojenie w stosunku do roku poprzedniego (7 CUS). Zauważalna jest też zwiększająca się liczba usług oferowanych przez CUS. Świadczy to o coraz większym zainteresowaniu ideą deinstytucjonalizacji ze strony zachodniopomorskich samorządów.

REKOMENDACJE:

- *Kontynuować zaangażowanie samorządów regionu w procesy deinstytucjonalizacji usług środowiskowych.*
- *Nadal wzmacniać świadomość dot. idei/dostępności/korzyści z rozwijania/stosowania usług środowiskowych wśród mieszkańców.*
- *Zwiększać systematycznie zaangażowanie społeczności lokalnej w realizację usług środowiskowych, jako ich aktywnych współtwórców a nie tylko pasywnych odbiorców.*
- *Zwiększać zaangażowanie społeczne, integrację i spójność mieszkańców województwa zachodniopomorskiego i rozwijać/wspierać działania mające na celu budowanie tożsamości społecznej mieszkańców regionu.*
- *Utrzymywać istniejącą oraz rozwijać współpracę między różnymi podmiotami w zakresie realizacji usług środowiskowych.*
- *Upowszechniać dobre praktyki dotyczące realizacji usług środowiskowych.*
- *Sukcesywnie i nieustannie podnosić kompetencje społeczne mieszkańców.*
- *Na bieżąco monitorować sytuację społeczną w regionie szczególnie w aspekcie najistotniejszych problemów wskazanych w ocenie.*

PIECZA ZASTĘPCZA I PRACA Z RODZINĄ

Sytuacja w pieczy zastępczej staje się coraz trudniejsza, mimo niekorzystnych trendów demograficznych (zmniejszenie dzietności i liczby urodzeń). **Rokrocznie wzrastają koszty ponoszone w regionie za pobyt dziecka w pieczy zastępczej na 2025 rok prognozowano wydatki rzędu 78 757 832 zł., a osiągnęły one kwotę 88 064 530 zł.** Wzrastają jednak nie tylko wydatki, co można wyjaśnić systematycznie rosnącymi kosztami, ale także liczba dzieci znajdujących się w pieczy zastępczej. Nadal ważną kwestią pozostaje zwiększająca się w województwie zachodniopomorskim liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny. Odrębną kwestią pozostaje proces usamodzielniania młodzieży z pieczy zastępczej. Liczba mieszkań treningowych rośnie rok do roku, nadal jednak należy uznać to za poziom niewystarczający.

REKOMENDACJE:

- *Wzmacniać systematycznie kadry pracujące z rodzinami, zadbać o ich prestiż zawodowy – w tym finansowy, a także możliwości samorozwoju i kształcenia, w tym: edukowania kolejnych grup „absolwentów” kierunków związanych z pracą z rodziną.*
- *Wdrażać rozwiązania wspierające rodzinę oraz pieczę zastępczą, np. konferencję grupy rodzinnej lub kręgi wsparcia.*
- *Zadbać o silny potencjał rodzin/osób/podmiotów wspierających rodziny przeżywające trudności w opiece i wychowaniu dzieci.*
- *Systematycznie podnosić poziom wiedzy rodzin w zakresie wychowania i opieki nad dziećmi.*
- *Dążyć do wzrostu liczby mieszkań treningowych i wspomaganych dla usamodzielniającej się młodzieży z pieczy zastępczej w regionie.*
- *Wdrażać zdeinstytucjonalizowane rozwiązania w zakresie pieczy zastępczej i pracy z rodziną.*
- *Powrócić do rozważań na temat powołania Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego lub drugiej Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej w regionie dla najmłodszych*

dzieci, często pozostawionych w szpitalach przez rodziców biologicznych tuż po narodzinach, które nie mogą trafić do pieczy zastępczej, a wymagają specjalistycznej opieki medycznej.

- Na bieżąco dbać o rozwój systemów wspierania zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.*
- Kontynuować działania zmierzające do promowania i wspierania rozwoju lokalnych grup samopomocowych łączących rodziny z pieczy zastępczej.*
- Inicjować tworzenie kolejnych lokalnych grup umożliwiających rodzicom z małymi dziećmi spędzanie czasu w sposób budujący więzi, ale również wspierających rozwój najmłodszych.*
- Rozwijać/prowadzić aktywność badawczą w zakresie monitoringu/diagnozowania i analizy statystycznej (ilościowej i jakościowej) w zakresie kondycji i dobrostanu zachodniopomorskich rodzin (w tym również tych zastępczych), jak i poszczególnych ich członków.*

KADRA SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ

Rokrocznie diagnozowany jest **problem niedoborów kadr pracowników socjalnych w regionie**. System pomocy społecznej już od wielu lat, nieustannie, zmagają się z problemami kadrowymi i odpływem specjalistów oraz wysoką rotacją kadr. Jest to zauważalne szczególnie, gdy znalezienie pracy bardziej atrakcyjnej pod względem finansowym i mniej obciążającej jest dla kadr pracowników socjalnych alternatywą wartą rozważenia. Sytuacja ta nadal, mimo pojawiających się zmian na rynku zatrudnienia, wymaga znalezienia rozwiązań utrzymujących kadrę systemu pomocy społecznej w zawodzie, podniesienia atrakcyjności zawodu, jak również podniesienia kwalifikacji zatrudnionych osób i utrzymywania najwyższych możliwych standardów pracy. Podobnie jak w latach ubiegłych, dalszy postęp erozji w zatrudnianiu kadr systemu pomocy społecznej w regionie, może nieść za sobą poważne skutki w skali zarówno krótko- jak i długoterminowej oraz przełożyć się negatywnie na jakość realizacji zadań polityki społecznej w województwie zachodniopomorskim.

REKOMENDACJE:

- Zadbać o odpowiedni prestiż zawodów pomocowych - w tym finansowy, a także możliwości samorozwoju i kształcenia, w tym: edukowania kolejnych grup „absolwentów” kierunków „społecznych”, w tym pracy socjalnej.*
- Stworzyć preferencyjne rozwiązania, również w zakresie finansowym dla pracowników jednostek pomocy społecznej, którzy planują w przyszłości zajmować stanowiska, związane z pracą w CUS.*
- Podnosić systematycznie kompetencje (merytoryczne i „miękkie”) kadr systemu pomocy społecznej.*
- Wzmacniać – we współpracy z placówkami/firmami/ośrodkami szkoleniowymi - działania rozwijające zasoby kadrowe zawodów pomocowych.*
- Zbadać potrzeby kadry zawodów pomocowych w celu wdrożenia efektywnych i trwałych rozwiązań zmierzających do zminimalizowania negatywnych czynników, w szczególności zapewnienie kadrom jednostek pomocy społecznej stałego, taniego i szybkiego dostępu do wsparcia w postaci sesji superwizyjnych, pracy/kontakt z psychologiem i szkoleń z zakresu podnoszenia motywacji, a także przeciwdziałania stresowi i poczucia wypalenia zawodowego.*

ANEKS

I.	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej (stan na 31.XII)	str. 52
II.	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia (w całym okresie sprawozdawczym)	str. 53
	a) Dane o korzystających z pomocy i wsparcia – GMINA	str. 54
	b) Dane o korzystających z pomocy i wsparcia – POWIAT	str. 59
III.	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	str. 57
IV.	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	str. 58
V.	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	str. 63
VI.	Wskaźnik deprivacji w województwie zachodniopomorskim	Str.67

I. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026*
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	39 616	39 032	38 668
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	5 614	5 735	5 469
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokalii)	3	6 054	5 821	5 674
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	4 076	4 000	4 084
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	1 142	1 119	1 138
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	355	365	372
Liczba hospicjów	7	22	8	8
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	0	0	0

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku.

II. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	86 031	89 291	93 407
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	38 671	39 536	39 558
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	21 168	20 776	20 818
Wiek 0-17	4	7 513	7 611	7 623
Wiek produkcyjny *	5	20 031	20 135	20 094
Wiek poprodukcyjny **	6	12 947	13 348	13 376
Liczba rodzin	7	31 115	32 468	32 427
Liczba osób w rodzinach	8	57 745	58 267	58 353
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	20 315	20 739	20 737
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	9 873	9 815	9 811
Wiek 0-17	11	3 595	3 700	3 694
Wiek 18-59	12	8 405	8 663	8 658
Wiek 60 lat i więcej	13	8 300	8 465	8 502
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	45 346	46 394	46 566
Liczba rodzin	15	37 182	38 023	38 111
Liczba osób w rodzinach	16	67 203	68 317	68 284
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	2 517	2 609	2 684
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	2 674	2 840	2 921

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

II. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia**Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS, CUS oraz MOPS, MOPR****Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS, CUS ORAZ MOPS, MOPR wypełniają wyłącznie gminy i miasta na prawach powiatu w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	7 614	7 422	7 455
Kwota świadczeń w złotych	2	64 092 054	80 811 956	81 060 349
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	6 954	6 784	6 797
Kwota świadczeń w złotych	4	60 761 528	76 272 442	76 489 065
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	701	673	682
Kwota świadczeń w złotych	6	3 330 526	4 539 514	4 571 284
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	10 085	10 607	10 656
Kwota świadczeń w złotych	8	21 293 318	32 728 849	33 318 359
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	6 938	7 181	7 213
Kwota świadczeń w złotych	10	14 973 053	23 088 669	23 319 539
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	1 833	1 946	1 996
Kwota świadczeń w złotych	12	2 748 725	4 087 163	4 186 764
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	742	875	892
Kwota świadczeń w złotych	14	928 839	1 660 397	1 746 800
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	48	32	36
Kwota świadczeń w złotych	16	58 528	37 848	38 430
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	0	2	2
Kwota świadczeń w złotych	18	0	2 708	2 708
ZASIŁEK CELOWY				
Liczba osób	19	17 701	17 396	17 576
Kwota świadczeń w złotych	20	30 160 468	32 002 163	32 261 794
W tym: (wiersze 21 - 22)				
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	21	13 406	13 383	13 519
Kwota świadczeń w złotych	22	21 507 043	23 497 202	23 541 339

ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				
Liczba osób	23	1	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	2 000	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSIŁEK OGÓŁEM				
Liczba osób	25	9 613	9 565	9 585
Kwota świadczeń w złotych	26	14 995 633	15 358 213	15 432 281
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI (z wyłączeniem posiłków przyznanych doraźnie dzieciom i młodzieży)				
Liczba osób	27	7 266	7 422	7 440
Kwota świadczeń w złotych	28	8 670 566	8 957 317	8 992 933
W tym (z wierszy 25-26):				
POSIŁEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	29	9 493	9 353	9 375
Kwota świadczeń w złotych	30	14 254 866	14 541 483	14 599 352
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	7 381	7 498	7 519
Kwota świadczeń w złotych	32	8 819 206	8 944 819	8 973 320
SCHRONIENIE - OGÓŁEM				
Liczba osób	33	1 297	1 315	1 320
Kwota świadczeń w złotych	34	8 208 783	10 622 441	11 153 715
UBRANIE				
Liczba osób	35	16	29	31
Kwota świadczeń w złotych	36	3 530	9 950	10 450
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba osób	37	295	323	341
Kwota świadczeń w złotych	38	1 038 714	1 232 963	1 350 341
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	3 646	3 708	3 726
Kwota świadczeń w złotych	40	163 397 341	181 949 226	185 487 164
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	2 470	2 677	2 677
Liczba rodzin wspierających	42	2	2	3
Liczba asystentów rodziny	43	200	210	209
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	75 242 318	88 064 530	90 409 834

II. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia**Dane o korzystających z pomocy i wsparcia POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR****Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia**

POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR wypełniają wyłącznie powiaty i miasta na prawach powiatu w całym okresie sprawozdawczym

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY				
PROGRAM KOREKCYJNO-EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ				
Liczba osób korzystających z usług	1	330	389	386
USAMODZIELNIENIE				
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	2	25	41	60
Kwota świadczeń w złotych	3	99 215	149 705	371 873
W TYM: (od poz. 4 do poz. 9)				
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE				
Liczba osób	4	8	13	29
Kwota świadczeń w złotych	5	34 211	59 456	162 096
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI				
Liczba osób	6	14	11	16
Kwota świadczeń w złotych	7	38 056	38 251	87 664
POMOC NA ZAGOSPODAROWANIE W FORMIE RZECZOWEJ				
Liczba osób	8	9	14	28
Kwota świadczeń w złotych	9	26 948	51 998	122 113
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH				
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	10	77 536 444	80 708 933	76 650 289
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ				
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	11	951	1 050	871
Wartość dofinansowania w złotych	12	6 590 729	6 987 269	5 414 289
TURNUSY REHABILITACYJNE				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	13	4 273	3 797	3 331
Wartość dofinansowania w złotych	14	7 937 103	8 043 678	7 566 536
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	15	7 990	8 546	6 073
Wartość dofinansowania w złotych	16	15 225 602	16 914 190	12 083 348
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"				
Liczba świadczeń	17	1 079	1 654	1 615
Wartość dofinansowania w złotych	18	6 889 850	8 638 786	10 191 325
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z form wsparcia pomocy społecznej ogółem	19	4 991	7 265	7 267

DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI				
Liczba dofinansowanych imprez	20	190	182	181
Liczba niepełnosprawnych uczestników	21	10 897	11 137	11 570
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	22	824 963	829 655	890 324
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA				
Wartość dofinansowania w złotych	23	4 984	4 968	27 300

III. Inne rodzaje pomocy i świadczeń**INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	18 660	18 175	18 411
Kwota świadczeń w złotych	2	49 605 528	54 081 243	52 297 610
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	14 319	147	2
Kwota świadczeń w złotych	4	5 148 115	51 295	401

IV. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia**ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	4 488	4 061	4 119
Liczba osób korzystających	2	4 912	4 838	4 896
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	113	134	143
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	65	65	65
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	992	994	1 003
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	94 271 797	120 075 417	126 123 085
W TYM (z wierszy 1-6, dotyczy wierszy 7-27):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	1 680	1 683	1 686
Liczba osób korzystających	8	1 794	1 791	1 799
Liczba osób umieszczonych	9	826	829	823
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	42	42	46
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	520	527	516
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	58 030 303	71 091 707	70 926 886
DZienne DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	1 143	692	717
Liczba osób korzystających	14	999	816	842
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	20	21	9
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	154	154	156
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	15 247 800	17 743 464	19 724 238
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	725	740	775
Liczba osób korzystających	19	959	1 007	1 050

Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	8	20	20
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	44	37	41
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	4 360 260	4 986 127	6 553 020
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH i SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	548	523	480
Liczba osób korzystających	24	699	647	653
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	1	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	98	104	104
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	9 633 806	11 182 008	11 966 090
OGRZEWALNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	122	112	112
Liczba osób korzystających	29	1 019	1 066	1 061
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	19	22	22
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	1 207 230	1 332 619	1 352 849
NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	241	266	288
Liczba osób korzystających	33	798	846	833
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	34	0	13	12
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	13	16	15
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	36	1 846 725	2 279 625	2 401 461

IV. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia**ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	3 989	3 989	3 989
Liczba miejsc usługi wsparcia krótkoterminowego	2	0	60	0
Liczba osób korzystających	3	4 606	4 410	4 425
Liczba osób korzystających z usługi wsparcia krótkoterminowego	4	0	58	0
Liczba osób umieszczonych	5	765	776	774
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	293	294	291
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	42	33	20
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	2 731	2 771	2 792
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	360 534 374	387 555 457	389 226 218
MIESZKANIA TRENINGOWE I WSPOMAGANE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	10	371	393	402
Liczba osób korzystających	11	410	392	421
Liczba osób umieszczonych	12	191	209	231
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	13	82	101	101
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	14	73	78	82
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	15	11 718 591	16 084 744	15 957 116
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM (powiatowe)				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	16	46	46	46
Liczba osób korzystających	17	1 808	1 651	1 652
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (powiatowe)				
Liczba osób korzystających	18	3 652	5 344	5 557
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	19	24	24	24
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	20	1 519 768	1 690 660	1 973 086

PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	21	5 944	6 273	6 100
Liczba osób korzystających	22	4 377	4 523	4 486
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	23	363	365	371
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	24	29 289 157	32 238 552	35 350 256
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	25	1 009	807	821
Liczba osób korzystających	26	1 115	912	887
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	27	638	647	667
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	28	90 662 938	107 688 209	110 100 982
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	29	64	57	57
Liczba osób korzystających	30	62	57	57
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	50	45	48
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	3 482 707	7 781 558	8 598 547
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	102	164	167
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	34	84	77	78
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	35	1 307	1 336	1 328
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	36	475	501	501
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	37	48 040 346	50 359 769	53 190 840
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	38	443	478	493

IV. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia**INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA**

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	1	15	17	16
	Liczba osób zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (ogółem wg stanu na 31 grudnia danego roku)	2	181	206	216
	W tym, z wiersza powyżej, liczba osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych, zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	110	106	104
Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST		4	599	674	688
ośrodek wsparcia - noclegownia, schronisko i dom dla osób bezdomnych	Liczba placówek	5	1	1	1
	Liczba osób korzystających / uczestników	6	24	25	25
	Liczba placówek	7			
	Liczba osób korzystających / uczestników	8			
placówka wsparcia dziennego	Liczba placówek	9	1	1	1
	Liczba osób korzystających / uczestników	10	15	15	15

V. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	2 510 592 824	2 755 214 144	2 833 123 291
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	1 676 165 582	1 825 234 116	1 815 297 988
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	5 221 670	2 551 353	2 396 963
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	403 806	345 524	373 485
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	73 297 519	70 646 792	68 758 579
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	17 024 067	18 632 949	19 945 098
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	431 830 472	490 085 481	497 862 233
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	182 228 008	189 566 073	200 015 662
85203 - Ośrodki wsparcia	9	76 691 508	96 568 238	103 845 758
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	8 524 756	11 760 864	16 512 668
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	11	2 789 795	2 766 183	3 525 965
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	2 697 842	2 648 606	3 391 563
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	5 566 317	6 989 876	7 943 169
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	5 238 918	6 747 712	7 674 821
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	50 053 850	61 875 216	67 054 119
w tym: w budżecie OPS	16	49 102 201	60 374 212	65 402 830
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	69 591 659	54 810 681	54 440 394
w tym: w budżecie OPS	18	48 437 477	37 507 558	37 254 863
85216 - Zasiłki stałe	19	64 319 276	80 772 980	72 263 152
w tym: w budżecie OPS	20	61 636 842	77 786 293	69 275 452
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	35 422 585	40 038 997	40 494 562
w tym: w budżecie PCPR	22	35 422 585	37 876 441	37 778 861

85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	285 288 017	337 290 246	339 133 868
w tym: w budżecie OPS	24	281 526 464	332 695 603	332 987 621
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania treningowe i wspomagane oraz ośrodki interwencji kryzysowej	25	12 690 072	15 560 367	100 037 806
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	9 818 176	11 471 263	12 081 780
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	81 117 525	92 414 425	97 499 927
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	77 755 484	89 782 003	94 654 829
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	34 816 221	40 064 956	42 067 650
w tym: w budżecie OPS	30	31 010 083	34 933 695	37 257 415
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	504 822	604 924	149 957
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	366 642	604 924	149 957
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	332 018	600 524	126 641
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	314 357	566 553	107 641
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	2 003 614	2 020 986	2 054 501
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	50 000	12 605	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	12 605	0
85295 - Pozostała działalność	39	58 506 373	53 164 921	58 284 507
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	38 413 221	28 573 168	32 861 798
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	19 009 699	21 625 835	37 152 298
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	3 736 936	5 354 386	5 178 246
85321 - Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	43	9 373 067	10 073 651	10 115 814
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	3 625 990	4 042 830	3 764 814
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	33 443 431	34 482 058	32 687 960
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	19 520 667	20 592 166	19 179 755

85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	25 690 241	48 790 834	65 985 575
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	12 201 775	33 515 634	52 150 267
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	5 431 276	6 721 738	5 734 822
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	2 644 509	2 119 503	1 729 257
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	1 847 254	2 045 562	2 347 218
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	3 800	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	975 298	868 847	844 043
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	573 730	401 989	191 747
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	726 591 256	721 420 319	632 809 854
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	564 914 428	555 757 274	488 690 073
85504 - Wspieranie rodziny	57	26 980 891	34 636 808	36 404 051
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	25 676 076	32 898 009	35 197 741
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	102 244 971	114 263 450	129 879 212
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	2 629 200	5 505 664	3 607 889
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85516 - Dzienni opiekunowie	63	252 974	119 923	169 210
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	140 387 205	159 841 138	171 528 327
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	139 115 166	158 328 256	169 985 749
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	108 728 376	129 726 439	130 832 010
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	40 770 604	57 503 848	59 379 604

85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	69	17 246 390	16 852 651	15 211 898
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	13 775 329	13 400 728	12 232 032
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urloпах wychowawczych, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

VI. Wskaźnik deprivacji w województwie zachodniopomorskim

Wskaźnik deprivacji podany przez poszczególne JST WZP w sprawozdaniu OZPS – CAS 2025	Wartość wskaźnika %				
	Lata				
	2021	2022	2023	2024	2025
Województwo zachodniopomorskie	2,63	2,48	2,42	2,32	2,36
Powiat białogardzki	4,73	4,85	4,97	4,72	4,68
CUS Karlino	3,95	3,38	3,88	3,88	4,18
PCPR Białogard	4,59	4,76	4,90	4,66	4,66
GOPS Białogard	3,98	4,05	4,22	3,20	3,41
MGOPS Tychowo	6,73	7,22	6,93	7,10	6,56
MOPS Białogard	4,41	4,82	4,94	4,76	4,60
Powiat choszczeński	4,22	4,37	4,13	3,73	4,03
GOPS Bierzwnik	3,66	3,68	3,38	3,09	3,87
OPS Krzęcin	5,57	5,62	5,68	5,02	5,38
MGOPS Choszczno	3,12	2,80	2,56	2,63	2,72
MGOPS Drawno	6,19	6,94	6,06	5,57	6,09
PCPR choszczeński	3,76	3,77	3,53	3,28	3,49
CUS Pełczyce	2,45	2,90	2,80	2,27	2,40
MGOPS Recz	4,78	4,87	4,91	4,27	4,26
Powiat drawski	3,83	3,78	3,84	3,53	3,40
MGOPS Złocieniec	4,61	4,57	4,64	4,48	4,29
MGOPS Czaplinek	4,01	3,79	3,73	3,44	3,43
GOPS Wierzchowo	3,59	3,87	3,98	3,40	3,07
PCPR drawski	3,71	3,59	3,66	3,43	3,33
MGOPS Drawsko Pomorskie	2,16	1,94	2,10	2,07	2,09
MGOPS Kalisz Pomorski	4,90	4,90	4,90	4,34	4,20
Powiat goleniowski	2,89	2,82	2,77	2,99	3,38
GOPS Przybiernów	3,43	2,82	2,60	2,48	2,69
PCPR goleniowski	2,08	1,91	1,89	2,28	2,17
OPS Maszewo	2,05	2,21	2,64	2,57	2,61
MGOPS Stepnica	3,89	3,52	4,01	3,40	4,15
CUS Nowogard	1,55	1,47	1,44	3,41	2,36
CUS Goleniów	1,73	1,44	1,37	1,06	1,14
OPS Osina	5,53	6,34	5,45	5,71	8,55
Powiat gryficki	3,59	3,46	3,45	3,29	3,20
OPS Trzebiatów	2,24	2,21	1,91	1,86	1,84
OPS Gryfice	3,69	3,19	3,11	3,00	2,85
OPS Płoty	3,17	2,89	2,94	3,07	3,40
PCPR gryficki	3,32	3,08	3,01	2,91	2,85
GOPS Rewal	1,56	1,48	1,63	1,70	1,78
GOPS Brojce	7,86	8,09	7,91	6,71	6,01
OPS Karnice	3,30	3,25	3,65	3,79	3,69
Powiat gryfiński	3,54	3,19	3,13	3,02	3,24
OPS Mieszkowice	2,81	3,08	3,08	2,68	2,63
OPS Chojna	3,11	2,60	2,73	2,81	2,86
GOPS Banie	3,12	3,00	3,46	3,58	3,70
OPS Trzcińsko - Zdrój	3,52	2,51	2,44	2,58	3,81

OPS Gryfino	1,71	1,75	1,65	1,60	1,80
GOPS Stare Czarowo	3,66	3,22	2,85	2,82	3,47
PCPR gryfiński	2,89	2,67	2,63	2,55	2,74
OPS Cedynia	5,09	4,39	4,13	4,12	4,14
OPS Moryń	3,60	3,28	3,23	3,16	3,00
GOPS Widuchowa	5,93	5,43	5,11	4,33	4,24
Powiat kamieński	3,22	3,09	2,90	2,85	2,83
OPS Dziwnów	2,71	2,80	2,73	2,87	2,51
OPS Międzyzdroje	3,18	2,74	2,84	2,91	2,87
PCPR kamieński	3,18	3,03	2,84	2,76	2,80
OPS Świerzno	4,72	4,70	4,19	3,97	3,87
OPS Wolin	3,19	3,02	3,19	2,99	3,03
OPS Golczewo	2,38	2,35	1,94	2,08	2,10
OPS Kamień Pomorski	3,18	3,00	2,54	2,38	2,63
Powiat kołobrzeski	2,29	1,96	1,80	1,65	1,66
GOPS Rymań	3,10	2,29	2,25	2,18	2,16
CUS Kołobrzeg	1,81	2,11	1,60	1,50	1,50
GOPS Kołobrzeg	1,67	1,36	1,35	1,28	1,29
GOPS Ustronie Morskie	2,93	2,52	2,02	2,09	1,94
OPS Siemyśl	2,10	1,32	1,50	1,45	1,09
PCPR kołobrzeski	1,99	1,98	1,66	1,53	1,55
GOPS Gościno	3,00	2,51	1,98	1,59	2,07
GOPS Dygowo	1,69	1,60	2,02	1,57	1,67
Powiat miasto Koszalin	1,34	1,18	1,21	1,29	1,51
CUS Koszalin	1,34	1,18	1,21	1,29	1,51
Powiat koszaliński	2,36	2,19	2,19	2,17	2,19
CUS Biesiekierz	1,88	1,71	1,89	1,65	1,61
CUS Będzino	2,21	1,87	2,26	2,77	1,77
MGOPS Bobolice	2,34	2,29	2,30	2,27	3,04
MGOPS Sianów	2,90	2,90	2,50	2,24	2,12
CUS Mielno	1,73	1,58	1,57	2,03	2,40
PCPR koszaliński	2,47	2,30	2,29	2,24	2,22
GOPS Świeszyno	2,24	1,77	1,55	1,43	1,34
CUS Polanów	4,80	4,53	4,67	4,30	4,46
GOPS Manowo	0,66	0,72	0,64	0,60	0,79
Powiat łobeski	3,89	3,93	3,98	4,11	3,93
CUS Resko	3,51	3,23	3,21	3,31	3,48
OPS Dobra	3,96	4,17	3,61	4,17	2,99
PCPR powiat łobeski	3,53	3,72	3,91	3,89	3,93
OPS Radowo Małe	3,70	3,67	4,30	4,74	4,35
OPS Węgorzyno	5,10	5,06	4,96	4,68	4,90
CUS Łobez	3,53	3,72	3,91	3,89	3,93
Powiat myśliborski	3,52	3,26	2,95	2,83	3,00
OPS Myślibórz	1,49	1,35	1,34	1,43	1,52
PCPR myśliborski	3,69	3,21	3,03	3,01	3,09
GOPS Boleszkowice	3,63	3,74	3,28	2,31	3,03
OPS Nowogródek Pomorski	2,66	3,11	2,32	2,46	2,59

OPS Barlinek	3,76	3,22	2,92	2,77	2,88
OPS Dębno	5,90	4,92	4,83	4,97	4,89
Powiat policki	2,34	2,28	2,35	2,13	2,13
OPS Police	2,01	1,95	2,02	1,80	1,92
OPS Nowe Warpno	5,28	5,51	6,01	5,32	5,47
OPS Kołbaskowo	1,83	1,77	1,49	1,49	1,31
OPS Dobra (Szczecińska)	0,90	0,65	0,68	0,64	0,57
PCPR Policki	1,70	1,54	1,54	1,40	1,39
Powiat pyrzycki	3,65	3,57	3,51	3,47	3,11
OPS Kozielice	6,29	6,00	6,20	5,56	5,19
OPS Pyrzyce	2,82	2,95	3,25	3,15	3,06
OPS Przelewice	3,21	3,66	2,99	2,45	2,45
OPS Warnice	4,02	3,54	3,49	3,48	3,14
OPS Lipiany	3,85	3,43	3,22	3,38	3,08
PCPR pyrzycki	3,29	3,29	3,33	3,27	3,03
OPS Bielice	2,08	2,12	2,09	2,97	1,79
Powiat sławieński	3,54	3,41	3,22	3,12	3,14
GOPS Darłowo	3,01	2,23	1,87	1,71	1,36
PCPR sławieński	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d
GOPS Sławno	2,46	2,37	2,44	2,21	2,33
MOPS Sławno	3,90	3,97	3,78	3,86	4,15
MOPS Darłowo	3,05	2,97	2,73	2,65	2,65
GOPS Postomino	3,99	2,91	2,53	2,55	2,87
GOPS Malechowo	4,84	6,02	5,98	5,75	5,48
Powiat stargardzki	4,20	4,00	3,83	3,57	3,60
PCPR stargardzki	2,93	2,74	2,58	2,48	2,50
MGOPS Chociwel	2,66	2,75	2,87	2,82	2,90
OPS Dobrzany	6,69	5,36	4,98	4,67	4,59
GOPS Stara Dąbrowa	4,43	3,68	3,27	3,27	3,03
GOPS Stargard	3,31	2,97	2,47	2,08	2,02
OPS Ińsko	3,59	3,56	3,76	3,07	3,33
GOPS Marianowo	5,58	6,04	4,88	4,33	3,92
MOPS Stargard	2,00	1,89	1,77	1,82	1,86
GOPS Kobylanka	1,62	1,47	1,39	1,18	1,04
OPS Suchań	10,24	10,34	11,07	10,34	11,33
GOPS Dolice	3,16	3,17	3,10	3,21	3,04
Powiat miasto Szczecin	1,57	1,42	1,45	1,32	1,36
CUS Szczecin	1,57	1,42	1,45	1,32	1,36
Powiat szczecinecki	4,78	4,80	4,95	4,22	4,34
MOPS Szczecinek	2,77	2,58	2,73	2,57	2,61
MGOPS Borne Sulnowo	4,36	4,36	4,40	4,28	4,56
GOPS Grzmiąca	5,63	5,07	5,62	4,82	4,71
PCPR szczecinecki	3,91	3,83	4,02	3,51	3,60
MGOPS Barwice	5,21	5,24	4,91	4,85	4,68
GOPS Szczecinek	4,25	4,37	5,91	3,41	3,73
MGOPS Biały Bór	7,36	8,15	7,05	6,10	6,48
Powiat świdwiński	5,32	5,26	4,59	4,24	4,34

GOPS Rąbino	4,42	4,46	3,94	3,66	3,62
CUS Świdwin Podwale 2	4,76	4,62	3,91	3,11	3,40
GOPS Sławoborze	6,45	5,62	5,00	4,30	4,63
MGOPS Połczyn - Zdrój	4,86	4,99	4,73	4,32	4,47
GOPS Brzeżno	5,80	6,69	5,14	5,34	5,02
CUS Świdwin Kościuszki 15	5,86	5,43	4,93	4,96	5,09
PCPR Świdwiński	5,11	5,03	4,47	4,00	4,17
Powiat miasto Świnoujście	2,14	1,93	1,90	1,87	2,12
MOPR Powiat miejski Świnoujście	2,14	1,93	1,90	1,87	2,12
Powiat wałecki	3,56	3,56	3,38	3,28	3,54
MGOPS Tuczno	3,76	3,80	3,81	3,27	3,81
GOPS Wałcz	3,46	3,43	3,05	2,87	2,90
MGOPS Mirosławiec	3,95	3,80	3,85	4,18	4,31
PCPR wałecki	3,14	3,20	2,97	2,91	3,10
MOPS Wałcz	2,40	2,58	2,32	2,35	2,51
MGOPS Człopa	4,63	4,52	4,30	4,10	4,62
Wartość wskaźnika deprywacji lokalnej w poszczególnych latach na poziomie powiatów została określona metodą zsumowania wskaźników poszczególnych jednostek w obrębie danego powiatu (z raportów w CAS) i podzieleniu uzyskanej sumy przez ilość jednostek w obrębie danego powiatu. Wskaźnik deprywacji lokalnej na poziomie województwa został określony w oparciu o CAS i raport generowany przez tę aplikację.					

Źródło: opracowanie własne na podstawie OZPS w CAS.